

Lord

genaamd
De groote

Lister

Raffles
Onbekende.

No. 67.

Tevergeefs verduisterd.

10 cents.
België 25 cent.

Twee treinbeambten droegen het verstijfde lichaam over het perron.

TANDMIDDELEN L. POOL & ZONEN munten uit door
kwaliteit en billijken prijs.

Elke aflevering bevat een volledig verhaal.

UITGAVE VAN DEN „ROMAN-BOEKHANDEL VOORHEEN A. EICHLER”, SINGEL 236, — AMSTERDAM.

TEVERGEEFS VERDUISTERD

EERSTE HOOFDSTUK.

De geheimzinnige passagier.

Toen de huisdeur van de villa, welke door Lord William Aberdeen werd bewoond, was dichtgetrokken stonden alle bewoners een paar oogenblikken tezamen boven op de hardsteenen stoep van het fraaie huis.

Daar dit huis in het landelijkste gedeelte van Londen, Hampstead Heath en bovendien nog te midden van een groot park was gelegen, kon men het van den grooten weg ternauwernood zien en des zomers, wanneer de boomen het als in een zee van groen baadden, heelemaal niet. Nu echter, op dezen zonnigen maar kouden voorjaarsochtend, zag men de roode baksteenen en de groene blinden flauw tusschen de nog bladerlooze takken doorschemeren.

Van de bewoners, die nu allen op de stoep bijeenstonden en van plan waren het huis te verlaten, was echter niets te bemerken. Indien dat echter wel het geval ware geweest zou men gezien hebben, dat Lord William Aberdeen, de bekende, eenigszins zonderlinge filantroop, wiens voornaamste bezigheid scheen te bestaan in het wegschenken van aanzienlijke geldsommen aan armen en aan noodlijden-

de inrichtingen en gestichten voor het openbaar welzijn, de hand schudde van achtereenvolgens zijn vriend en secretaris Charles Brand, een nog jonge man met vriendelijk uiterlijk en van zijn ouden kamerdienaar Gaston genaamd, die reeds jaren lang bij zijn Lordschap in betrekking was.

Nadat hij dit gedaan had en het tweetal, dat even na hem de stoep afgang, met de hand had nagewuifd, steeg hij in een groote, gesloten automobiel, een zoogenaamde limousine, een Rolls Royce, een prachtige kar, welke werd bestuurd door een reusachtigen chauffeur, in wien de trouwe lezers dezer verhalen onmiddellijk den populairen James Henderson, den ridder zonder vrees of blaam met zijn hart van goud en zijn spieren van staal hebben herkend.

Diezelfde trouwe lezers zullen ook begrijpen, dat Lord William Aberdeen, zonder dat hun dit met evenveel woorden uitvoerig wordt verteld, op het punt staat op reis te gaan, zooals hij zoo vaak doet, waarschijnlijk om wederom een avontuur na te jagen, dat wel slecht in het kader van den schatrijken filan-

troop, maar des te beter in dat van den beruchten en gevreesden Lord Edward Lister past, die nu reeds zoovele jaren Londen, of liever geheel Engeland en nog een groot stuk van Europa onveilig maakt.

Want Lord Edward Lister en Lord William Aberdeen zijn één en dezelfde persoon, ook al is dit feit aan niemand, behalve dan aan de twee genoemden vertrouwd, Charles Brand en James Henderson bekend.

De lord leeft dit dubbelleven om aan zijn levensdoel, zijn idealen te kunnen voldoen. Dat ideaal bestaat uit het goed maken van wat anderen misdrijven en wanneer wij dan ook hebben gesproken over „onveilig maken” dan willen wij daarmee niet zeggen, dat dit geschiedt in den zelfden trant als dit met gewone dieven en moordenaars het geval is, maar dat die onveiligheid alleen maar bestaat in de oogen van hen, die werkelijk Raffles, den Grooten Onbekende hebben te vreezen.

Deze menschen, die gewoonlijk rijk zijn geworden van het zweet en bloed van anderen of door andere oneerlijke middelen rijkdommen hebben weten op te stapelen, worden onverbiddelijk door den meesterdief, den gentleman-inbreker achtervolgd, net zoo lang tot hij hen zooveel van hun rijkdom heeft afgenomen, als hij denkt dat noodig is, om aangedaan onrecht weder goed te maken.

Om dit te bereiken ziet de geniale Lord tegen geen middelen op, hoe moeilijk en zwaar die soms ook mochten vallen. Gewoonlijk wordt hij hierin bijgestaan door Brand en Henderson, maar uit het feit, dat hij thans afscheid heeft genomen van Brand, valt af te leiden, dat hij diens hulp in het op hem wachtende avontuur zal moeten missen.

Dit is ook werkelijk het geval. Het gebeurt vaak, dat Brand hem voor eenigen tijd verlaat, hetzij voor wetenschappelijke proefnemingen, daar zijn secretaris een niet onbelangrijk aandeel heeft in verschillende uitvindingen, die de beide mannen hebben tot stand gebracht, hetzij om eenigen tijd vacantie te gaan nemen aan de zuidkust van Frankrijk of in Egypte, een vacantie, waaraan de vroolijke jonge man somtijds behoefte schijnt te hebben, een behoefte, welke Raffles zelf geheel vreemd schijnt te zijn. Wanneer de Grooten Onbekende zich zou vervelen, iets dat trouwens ondenkbaar is, dan zou het voldoende zijn hem de stof te verschaffen voor een nieuw avontuur, om hem weer geheel van die verveling of behoefte aan afleiding af te helpen.

Maar niet alleen de hulp van zijn secretaris moet de gentleman-dief dezen keer missen, ook die van Henderson zal hem niet ten dienste staan, want als de auto naar Charing Cross is gereden, stapt de lord uit, drukt ook zijn

chauffeur hartelijk de hand en gaat alleen, slechts met een groot handvalies bij zich, het stationsgebouw binnen.

Als de lord in het gebouw verdwenen is, brengt Henderson de auto in de garage, welke zich achter het huis van den lord uitstrekt, terug en vertrekt een uur daarna eveneens van Charing Cross in noordelijke richting, waar zijn geboorteplaats is gelegen en waar hij zijn familieleden voor een poos gaat opzoeken.

Wanneer de goedige reus het station uitstroomt, is zijn meester reeds drie kwartier onderweg, doch in andere richting.

Hij is vertrokken met den mailtrein, den trein, die hem regelrecht naar Dover voert, waar hij zich inscheept op de kanaalboot, welke hem in enkele uren tijds naar Calais brengt.

Indien een detective er achter zou gekomen zijn, dat de lord de reeds zoo lang gezochte John Raffles was, iets dat ondenkbaar is, maar dat wij nu eens willen veronderstellen en hem gevolgd was, om hem op een gunstig oogenblik te kunnen arresteeren, dan zou die man, als hij ten minste handig was geweest, gezien hebben, dat de reiziger het zich aan boord van de kanaalboot zeer gemakkelijk had gemaakt; hij zou verder hebben gezien, dat het wild, welks spoor hij volgde, zoodra het in Frankrijk was aangekomen, de reis voortzette in een trein naar de Fransche hoofdstad Parijs.

Hij zou verder hebben gezien, dat de reiziger zich naar het perron begaf, vanwaar de treinen naar Duitschland vertrekken, om daar op den Berlijnschen trein te wachten, waarin hij zich onmiddellijk, nadat deze was voorgekomen, een plaatsje uitzocht.

Deze denkbeeldige detective zou vervolgens tot Coblenz niet veel te doen hebben gehad, daar de reiziger wiens spoor hij volgde, tot die stad niet uit het behaaglijke hoekje, waarin hij zich genesteld had, te voorschijn was gekomen.

In het station te Coblenz, zou hij echter al zijn speurdersgaven hebben moeten ontwikkelen, teneinde in de daar heerschende drukte dat spoor niet te verliezen en als het hem dan gelukt was, dat te volgen zou hij hebben waargenomen, dat zijn man zich aan het plaatsbureau van een kaartje voorzag naar Osnabrück, aan welk station de trein zou wachten op de aankomst van den Nederlandschen trein, welks reizigers zouden overstappen, om vervolgens met den trein uit Coblenz de reis naar de Deutsche hoofdstad Berlijn voort te zetten.

Wanneer genoemde detective, trouwens een denkbeeldig persoon, want er was inderdaad niemand die de gangen van den Grooten On-

bekende naging, goed had opgelet, zou hij gezien hebben hoe uit den Hollandschen trein een flinke jonge man was gestapt, die zich met nog een ander reiziger begeven had naar de coupé, waarin Lord Lister te Coblenz had plaats genomen, maar indien hij naar hem, dien hij volgde, gezocht had, zou hij hem in dien coupé niet meer hebben aangetroffen.

In den trein naar Osnabrück gestapt, was de Groote Onbekende bij aankomst aldaar absoluut en spoorloos uit den coupé, waarin hij had plaatsgenomen, verdwenen, zoo grondig verdwenen, alsof de aarde hem had opgeslokt.

De koffer echter, welke hij als handvalies mede had genomen en in het bagagenet had geplaatst zou echter nog aanwezig zijn geweest en hij zou hebben gezien, waarschijnlijk tot zijn niet geringe verwondering, dat onder dien handkoffer een dame zat, een zeer chic gekleede dame, die hij aan geen enkel station in den trein had zien stappen.

Den trouwen lezers van deze verhalen is het niet onbekend, dat een der voornaamste oorzaken, waarom het den gentleman-inbreker gelukt zich steeds voor de speurende oogen van de politie verborgen te houden, is gelegen in de meer dan buitengewone vermommingskunst van Raffles. De hoogste, die hij daarin bereikt heeft, grenst waarlijk aan het fabelachtige. De Groote Onbekende werkt evenwel niet, zooals de tooneelspelers dat doen, met schminck en kleurstiften, met pruiken en baarden, een vermomming welke trouwens alleen dienstig is voor het tooneel, waar op grooten afstand van het publiek en dan nog alleen bij kunstlicht wordt gewerkt, neen, hij heeft daartoe andere, meestal door hem zelf uitgevonden middelen, welke hem in staat stellen van zich zelf geheel iemand anders te maken.

Zijn vermomming kan het felste daglicht, ja zelfs het zonlicht verdragen zonder ontdekt te worden en dat is dan ook de oorzaak, dat het signalement van Raffles tot den huidigen dag nog onbekend is, omdat nog nooit iemand de zekerheid heeft gehad, dat hij hem in zijn ware gedaante heeft gezien.

Dit is niet te verwonderen als men nagaat, dat de hulpmiddelen, welke Raffles aanwendt, tot het volmaakte zijn genaderd. Met zijn kleurwatertjes is hij in staat zijn huid, die van nature strak en soepel is, geheel te veranderen, hij kan er van maken het gerimpelde tanige vel van een grijsaard, maar kan ook in verbluffend korten tijd zijn wangen omtooveren in een paar blozende koontjes van een lief-tallig meiske van achttien jaar. Hij kan den vorm van zijn neus door onderhuidsche inspuitingen wijzigen, zijn ooren een andel model geven ja zelfs de kleur van zijn oogen door in-druppeling veranderen.

Mocht hij, door het imiteeren van een of andere bekende persoonlijkheid, genoodzaakt zijn zijn haargroei te veranderen en zijn gladgeschoren gezicht van een baard of knevel te voorzien, dan gebruikt hij daarvoor niet de ook bij ons welbekende pruiken en baarden, doch stukken geprepareerd caoutchouc, dat over zijn kin of hoofd kan worden gespannen, vleeschkleurig is en geïnplanteerd met menschelijk haar, dat hij met zijn kleurwatertjes in alle kleuren kan doen verschijnen en dat van den echten haargroei niet is te onderscheiden.

De lezer, die dat alles weet, zal dus onmiddellijk uitroepen, wanneer hij ziet, dat in den coupé, waarin Raffles te Coblenz heeft plaats genomen en waaruit te Osnabrück een dame te voorschijn komt, die zich bovendien gedraagt alsof zij de eigenares is van den bekenden handkoffer, dat die dame niemand anders is dan de vermomde Raffles.

Met die wetenschap gewapend zal hij de bewuste dame nauwkeurig in het oog houden, maar weldra zal zijn zekerheid tot twijfel overgaan, wanneer hij de dame nauwlettend gadeslaat en zich afvragen of hij zich niet vergist, daar genoemde dame absoluut geen vermomd man kan zijn. Hare bewegingen, hare gedragingen en haar oogopslag zijn zóó echt vrouwelijk, missen zóó elk spoor van geforceerdheid, dat men, vóór men vijf minuten haar heeft gadesgeslagen, onwillekeurig uitroept: Ik heb me vergist. Die dame is een dame en waar Raffles is gebleven... dat mag de hemel weten!

Aldus staan de zaken als de trein het station van Osnabrück uitstroomt, om de reis naar Berlijn aan te vangen. Of de dame, die op het laatste oogenblik in de coupé is gaan zitten, waarin de uit Nederland komende reiziger heeft plaats genomen, werkelijk een dame is, of de spoorloos verdwenen Groote Onbekende, dat moge uit het vervolg van dit verhaal blijken.

„Alles uitstappen! Berlijn Eindstation! Alles uitstappen!” riepen de conducteurs en wierpen de deuren open, toen de sneltrein Osnabrück—Berlijn op het groote perron stilhield.

De beambten renden heen en weer, men hoorde geschreeuw en de reizigers drongen naar den uitgang.

Sommigen waren bezig hun handkoffers in veiligheid te brengen, terwijl anderen begroet werden door familieleden en bekenden.

„Uitstappen! Stap toch uit, mijnheer! Wij zijn te Berlijn! Eindstation!” riep een beamb-

te tot een man, die in een der laatste coupés eerste klasse zat.

De aangesprokene verroerde zich niet.

De beambte trad nader en schudde hem heen en weer.

„Uitstappen! Uitstappen! Eindstation! Berlijn!”

De man bleef stokstijf zitten, alsof hij uit hout gesneden ware. Toen de conducteur probeerde hem wakker te schudden, verloor hij het evenwicht en was bijna van zijn zitplaats gevallen.

De beambte meende een doode voor zich te hebben en schrok. Zenuwachtig riep hij een collega en zei:

„Fritz, kom eens spoedig hier. Ik geloof, dat hier een doode is!”

De man snelde zoo spoedig mogelijk naar hem toe en in een oogenblik waren er ook nieuwsgierigen komen aanloopen, die door het roepen van den conducteur opmerkzaam waren geworden.

Nog eenmaal probeerden de beambten om den vreemdeling wakker te schudden, toen plotseling uit de toeschouwers een heer naar voren drong en uitriep:

„Voorzichtig! Wacht een oogenblik! Ik kan u misschien helpen. Ik ben arts.”

De verheugde spoorwegbeambten gingen achteruit om plaats te maken. De dokter, een corpulente kleine heer met een vriendelijk gelaat, onderzocht den vreemdeling en verklaarde dat men niet met een doode te doen had, want het hart klopte en aan de op en neergaande bewegingen van de borst zag hij dat de man ademde.

Van dronkenschap kon hier geen sprake zijn, want er was geen spoor van alcoholucht. Maar het was in elk geval een ongewone toestand, waarin de man zich bevond.

De houding van het lichaam was merkwaardig stijf en in het geheel niet gebogen.

Hij zat niet, maar leunde achterover in de bank, zoodat hij op een groote stijve pop geleek.

De inderhaast aangewende middelen van Dr. Blei — dit was de naam van den arts — bleven voorloopig zonder resultaat, om welke reden hij den man op een bank in de wachtkamer liet neerleggen, om hem nauwkeurig te onderzoeken.

Intusschen was er ook een tweede dokter verschenen, die bereid was zijn collega te assisteeren en de beide heeren volgden de spoorwegbeambten, die den bewusteloze naar de wachtkamer brachten.

Een heele schaar van nieuwsgierigen volgde en omringde hen, zoodat het moeite kostte orde te houden.

Dr. Blei maakte de kleeren van den patiënt

los, doch er bevonden zich geen wonden op het lichaam, die het vermoeden zouden kunnen wettigen dat er geweld was gepleegd; aan den hals was niets buitengewoons te zien, hart en longen werkten normaal; de pols klopte, hoewel eenigszins zwak; kortom, er was niets buitengewoons op het lichaam te ontdekken.

Beide artsen spanden zich in om den man tot bewustzijn te brengen, doch tevergeefs.

Dr. Blei haalde de schouders op.

Dr. Weiler — dit was de naam van den tweeden arts — schudde het hoofd.

Het was een buitengewoon geval.

„Zal ik u eens iets vertellen, waarde collega”, zei dr. Blei, „ik krijg zoo langzamerhand den indruk, dat de man gehypnotiseerd is. Meent u dat ook niet? Ik zou er geen andere verklaring aan kunnen geven.

„De stijfheid van het lichaam, de geregelde ademhaling, zijn verschijnselen van hypnotisme, die ik vroeger heb leeren kennen.”

Dr. Weiler lachte ietwat spottend. Men kon het hem aanzien, dat hij een andere meening was toegedaan.

„Ik moet eerlijk bekennen,” antwoordde hij, „dat ik het niet met u eens ben, ofschoon het niet onmogelijk is.”

„Onmogelijk, onmogelijk”, zei dr. Blei, „ik houd het voor hoogstwaarschijnlijk, zoo goed als . . . dat wil zeggen, eigenlijk voor bepaald zeker. Hoe is deze buitengewone toestand anders te verklaren?”

Dr. Weiler lachte kalmpjes.

„Verklaren kan ik u het geval niet, maar ik kan u ook geen gelijk geven. Ik wil u niet opzettelijk tegenspreken. Wanneer het blijken mocht dat u gelijk hebt, dan moet de man spoedig ontwaken, want een hypnose duurt betrekkelijk kort.”

Terwijl de beide heeren over het geval beraadslaagden, lag het onderwerp van hun gesprek nog steeds stijf op de bank.

De man was ongeveer dertig jaar oud, netjes gekleed en blijkbaar tot den netten stand behoorend. Hij was slank en van middelbare grootte, flink gebouwd, het bleeke gelaat had een intelligente uitdrukking.

Hij had zwart haar; zijn geheele uiterlijk maakte den indruk van iemand, die ambtenaar aan de een of andere Bank is.

Juist was dr. Blei bezig zijn theorie te ontwikkelen, toen er met het lichaam van den slapende een veranderig plaats greep.

De stijfheid verdween langzamerhand, het eene been en een arm zonken slap neer.

„Val maar niet”, zei een der conducteurs.

De omstanders lachten; de beide doctoren wendden zich tot den vreemdeling.

Zijn bewustzijn scheen langzaam terug te keeren, hij opende de oogen, wilde opstaan,

maar een droomerige machteloosheid weerhield hem nog.

Zijn blikken schenen verward, als die van iemand, die uit een diepen slaap ontwaakt.

Eenige oogenblikken later kwam er leven in het lichaam; de man haalde diep adem en ontwaakte.

Maar zijn oogen keken ongerust en angstig. Hij streek met de hand over zijn voorhoofd, als om onaangename gedachten te verdrijven.

„Waar is Heubner?" vroeg hij zacht.

„U bent te Berlijn en eenige minuten geleden met den trein uit Amsterdam hier aangekomen", zei dr. Blei tot zijn patiënt.

Deze scheen hem echter in het geheel niet te verstaan, maar keek hem radeloos aan en vroeg:

„Waar ben ik?"

De aanwezigen naderden hem om alles te kunnen hooren.

Dr. Blei vatte den vreemdeling bij den arm en schudde hem een weinig.

„U schijnt nog te droomen, mijnheer! U bent zoo even hier te Berlijn aangekomen. U hebt vast geslapen; wordt nu toch eindelijk wakker!"

De aangesprokene week angstig terug.

„Alleen?" vroeg hij en bezon zich.

Hij schudde het hoofd, alsof hij er niets van geloofde en alsof het iets was, dat hij niet kon verstaan.

Langzamerhand scheen zijn geheugen terug te keeren.

Toen men zijn vraag, of hij alleen was aangekomen toestemmend beantwoordde, zei hij op wanhopigen toon:

„Alleen? Alleen? Maar dat is niet mogelijk! Dat is totaal onmogelijk!"

Hij greep naar zijn hoofd en keek als een zinnelooze om zich heen.

„Heb ik geslapen? Vast geslapen? En ben ik geheel alleen aangekomen? Was er dan geen dame bij mij?"

Nadat men deze vragen beantwoord had, riep hij uit:

„Verschrikkelijk! O mijn God, dat is verschrikkelijk. Ik moet naar de politie, ik moet oogenblikkelijk naar de politie. Zij moet dadelijk alles weten!"

Alle aanwezigen verdrongen zich om hem heen en bestormden hem met alle mogelijke vragen.

Dr. Blei, die dadelijk vermoedde, dat er iets heel gewichtigs, misschien een misdaad gebeurd was, nam den wanhopigen man bij den arm en trok hem met zich mede.

„Kom spoedig met mij mede, wij gaan met een auto naar het politiebureau, daar kunt u uw klachten inbrengen.

„Waarde collega," zoo ging hij voort, zich tot dr. Weiler wendend, „als ge den tijd er voor hebt, zoudt ge mij een groot genoegen kunnen doen, om mede te gaan."

De andere dokter gaf een toestemmend antwoord en de vreemdeling verwijderde zich onder begeleiding van dr. Blei en van dr. Weiler, onder het gemor van de nieuwsgierigen, die na hun lang wachten wat meer sensatie verwacht hadden.

TWEDE HOOFDSTUK.

Onderweg bestolen.

Een commissaris van politie nam op het politiebureau de drie heeren in verhoor, om daarvan proces-verbaal te kunnen opmaken.

„Dus, wat hebben de heeren ons mede te deelen?" vroeg de commissaris van politie Hoffmann, en zijn scherpe, onderzoekende oogen keken van den een naar den ander.

„Ik ben bestolen, men heeft mij op reis be-

stolen", begon de vreemdeling zeer opgewonden te vertellen, doch de commissaris viel hem in de rede:

„Voor alles niet zoo haastig, mijnheer. U bent het dus, die een aanklacht doet? Wees zoo goed, u eerst bekend te make. Wie bent u?"

„Mijn naam is Staal, Frans Staal", stelde de

aangesprokene, die een zeer gunstigen indruk maakte, zich voor. Hij had goede, beschaafde manieren en scheen een uitstekende opvoeding genoten te hebben. Hij sprak vloeiend Duitsch en zonder fouten, alleen met een vreemd accent.

„Vertel ons, wat ik u verzoeken mag, nog wat naders omtrent uw persoon!”

„Ik ben vertegenwoordiger van de diamantslijperij van Blijdenberg en Co. te Amsterdam. — —”

„Wij hebben aan mondelinge verklaringen niet genoeg”, viel Hoffmann hem in de rede.

„Uw informatiën kunnen de waarheid bevatten, doch hebt u niet het een of ander bewijs, een pas of ander legitimatiepapier, om uw identiteit te bewijzen? U moet toch iets dergelijks bij u hebben?!”

Staal tastte in den borstzak van zijn jas en haalde daaruit een portefeuille, om het gewenschte papier te toonen.

Doch hij zocht tevergeefs. Hij keerde ieder blad, dat zich daarin bevond, om, zonder dat, wat hij zocht, te vinden, en hoe langer hij zocht, des te wanhopiger werd zijn gelaatsuitdrukking.

„Het is gestolen”, riep hij eindelijk uit. „Mijn pas is gestolen en alle andere papieren van waarde, de opdracht van mijn chefs aan de Bank — — —”

Hoffmann keek Staal onderzoekend aan, alsof hij hem niet geloofde en gebod hem, alle zakken nauwkeurig te doorzoeken, doch het was alles tevergeefs, en de vermiste bewijsstukken werden tot Staal's wanhoop niet teruggevonden.

„Geef ons dan maar eenige mondelinge inlichtingen, dan kunnen wij ons later ervan overtuigen, of zij juist zijn”, zei de commissaris, waarop Staal antwoordde, dat hij te Amsterdam woonde, daar ook was geboren en drie-en-dertig jaar oud was, sedert twee jaar in betrekking bij genoemde firma was, en met een opdracht van zijn chefs naar Berlijn was gekomen.

„Zoo, vertel nu precies, waarover het gaat”, zei eindelijk de commissaris, nadat al deze punten waren afgedaan.

Staal was geheel en al van streek over deze in zijn oogen eindeloze, overtollige formaliteiten en was blij, eindelijk van zijn ongeluk te kunnen vertellen.

„Ik kreeg van mijn chefs de opdracht, zeer kostbare diamanten naar Berlijn te brengen, omdat hun dit het veiligste leek om een verlies te voorkomen.

Mijn hemel —, had ik toch die opdracht maar niet op mij genomen!”

Het schreien stond hem nader dan het lachen, en hij scheen verschrikkelijk opgewon-

den over het ongeluk, dat hem getroffen had.

„De diamanten zijn u dus op reis ontstolen, niet waar?” vroeg de commissaris.

Staal knikte.

„Mooi!” zei de commissaris kalm en liet zijn vragende oogen op Staal rusten. „U beweert, in geen enkel opzicht met den diefstal in verbinding te staan, of daarvan op de een of andere wijze op de hoogte te zijn?”

Staal betuigde zijn onschuld.

„Ik weet in het geheel niets, volstrekt niets”, antwoordde hij, terwijl hij moeite had om bij deze verdachte vraag zijn tranen te weerhouden.

„Vertel ons nu het verloop der reis; wanneer gij op reis zijt gegaan, wie bij u in den coupé zat, waar die personen in en uit zijn gestapt, of u hen kendet of niet, of zij met u wel of niet gesproken hebben, waarover — dus eenvoudig alles wat tusschen Amsterdam en Berlijn is voorgevallen.”

„Ik stapte gisteravond 6.45 in den sneltrein, die direct tot Osnabrück doorrijdt.

„Het was niet bijzonder druk en ik had voor mij een coupé alleen. Dat bleef zoo tot Osnabrück, waar wij moesten overstappen. Wederom gelukte het mij een ledigen coupé te vinden, maar op het laatste oogenblik kwam nog een jonge dame binnen.

Ik kende haar niet. Eerst spraken wij niet met elkander, langzamerhand knoopten wij een gesprek aan, zooals dit gedurende een lange reis meer gebeurt, en verdreven daardoor den tijd op een zeer aangename manier. Doch wij spraken alleen over onverschillige zaken, over reizen, over Berlijn enzoovoort — over mijn zending sprak ik niet.”

„Noemdet gij de dame uw naam? Verteldt gij haar misschien, waar gij in betrekking zijt? Maaktet gij misschien op de een of andere manier toespelingen, dat u voor een belangrijke zaak naar Berlijn reisdet, dat u zaken van waarde bij u had?”

„Neen. Ik had strenge opdracht, mij hoegenaamd niet uit te laten. Wij hebben ons wel aan elkander voorgesteld, doch waar ik in betrekking was, zeide ik niet.”

„Vertel dan verder!”

„Toen wij Hannover gepasseerd waren, kreeg ik hevige hoofdpijn, waarom de dame mij haar flacon met eau de cologne aanbood.

Dit hielp en spoedig was ik veel beter. Ik onderhield mij verder met haar. Doch daarna werd ik hoe langer hoe vermoeider, ik wilde wakker blijven, doch mijn oogleden werden zóo zwaar, dat ik duidelijk gevoelde, dat ik moest slapen.

Ik wilde de hand uitstrekken, doch het was mij niet meer mogelijk, die op te tillen. Het scheen mij toe, alsof zij stijf geworden was.”

De commissaris luisterde aandachtig en schudde het hoofd.

„Hoor eens, mijnheer, het is niet te geloven, dat een gezond mensch zijn arm plotse-ling niet meer kan optillen.“

„Het is echter toch precies zoo, als ik het u vertel,“ hernam Staal. „Ik kan niet anders, dan volgens mijn beste weten de waarheid zeggen. Ik weet alleen zeer duidelijk, dat ik langzamerhand insliep. Verder kan ik mij niets meer herinneren.“

Ik ontwaakte eerst toen de trein reeds te Berlijn was, waar deze twee heeren zoo vriendelijk waren zich over mij te bekommeren. Zoo men mij vertelde, had ik een soort van stuip, toen men mij alleen in den coupé vond.“

„Dat klinkt zeer vreemd“, meende de commissaris, „dat klinkt zeer onwaarschijnlijk.“

Dr. Blei wilde iets zeggen, doch Hoffmann weerde hem met de hand af.

„Wat denkt u, dat er met u gebeurd is?“

„Deze twee heeren, die doctoren zijn, vertelden mij, dat men mij gehyptiseerd had.“

„Beschrijf mij zooveel mogelijk precies het uiterlijk der dame, die met u reisde.“

„Zij was van middelbare lengte, slank en zeer elegant. Zij had de gelaatskleur eener brunette, donker, bijna zwart haar.“

Haar gelaat was tamelijk scherp en haar voorkomen duidde op energie, de mond was van goede tanden voorzien. Haar oogen waren, als ik mij goed heriner, lichtgrijs. Zij waren vriendelijk, maar doordringend en konden soms schitteren met een gloed als van gesmolten staal. Ik schatte haar op ongeveer vier-en-twintig jaar.“

„Herinnert gij u de kleur van haar japon en hoed?“

„De japon was zeer modern met een mantel van dezelfde stof, grijze Engelsche stof met blauw garneersel. Ik geloof, dat haar hoed bestond uit zwarte zijde met een blauwe aigrette. In de hand droeg zij een klein bruin lederen handtaschje.“

„Waarin hadt gij de diamanten?“

„In een klein plat ijzeren kistje met twee sloten, waarvan ik de sleutels had. Het kistje bevond zich in mijn zwarte leeren handtasch, die ook verdween is.“

„Waar droeg u de sleutels?“

„In mijn portemonnaie, die eveneens weg is. Er was slechts een weinig zilvergeld in.“

„Wanneer kreeg gij van uw chef de opdracht?“

„Ongeveer een week geleden. Of ik tegen iemand daarover gesproken heb, weet ik natuurlijk niet.“

„Hebt gij misschien vermoeden, mijnheer Staal, wie de dader kan zijn? Of weet gij wellicht wie de dame is?“

„Neen. Ik heb niet het geringste vermoeden, wie mijn reisgezellin is. Zij geleek op een toneelspeelster. Zij was, dunkt mij, geblan- ket. Haar teint was tē fraai en haar blos tē frisch voor een dame van haar leeftijd, om echt te zijn.“

„Spraaft gij Duitsch of Hollandsch met haar?“

„Hollandsch.“

„Vertel mij nu nog, welke uw opdracht betreffende de diamanten was?“

„Een heer, dr. Wendland, die hier te Berlijn woonde, gaf ons de steenen, die meer dan twee millioen waarde hebben, om die te slijpen, hetgeen stipt volgens zijn eigen opdracht moest gebeuren.“

Ongeveer een maand geleden is dr. Wendland gestorven, en de steenen moesten tot het oogenblik der beslissing omtrent de erfens- kwestie in de Deutsche Bank te Berlijn opge- borgen worden, waarheen ik ze moest bren- gen.“

„Weet u iets naders omtrent de erfgena- men? Kent u misschien een of meer van hen?“

„Neen. Niemand; ik weet niet eens hoe zij heeten.“

„Herinnert ge u nog, wanneer en waar onge- veer gij zijt ingeslapen?“

„Het moet volgens mijn meening tegen het einde der reis geweest zijn, wij waren reeds Stendal gepasseerd.“

Tusschen Stendal en Berlijn stopt de trein niet. Dientengevolge kan de dame niet zijn uitgestapt, zij moet dus te Berlijn zijn.

„Gij verteldet echter, dat men u op het sta- tion te Berlijn alleen in een coupé gevonden had. Hoe is dat mogelijk?“

„Dat weet ik niet. Doch misschien is zij eer- der te Berlijn uitgestapt. De trein stopt ook aan andere Berlijnsche stations. Ik wilde eerst aan het station in de Friedrichstrasse uitstap- pen.“

„Hoe kunt u ons nu bewijzen, dat deze ge- heele geschiedenis met de diamanten, die te Amsterdam geslepen werden, om in de kluis van de Deutsche Bank te worden bewaard, en eindelijk de geschiedenis der erfenis van den overleden dr. Wendland waar is?“

Staal haalde de schouders op.

Het scheen, dat hij het verhoor van den Berlijnschen commissaris tamelijk ontactisch en inpertinent vond, hetgeen ook uit zijn ant- woord bleek. Hij zei:

„Ik kan niets anders doen dan de waarheid zeggen. Het schijnt, dat u niet begrijpt wat het zeggen wil, in den trein beroofd te worden, nadat men u onmachtig gemaakt heeft zich er tegen te verzetten. Gij schijnt van het stand- punt uit te gaan, dat ik van den diefstal af- weet. Als dat zoo is, weiger ik verder iedere

inlichting en zal ik mij tot een particulier bureau wenden om assistentie in deze voor mij zoo onaangename zaak.

Overigens is de Deutsche Bank er reeds van in kennis gesteld, zoodat u daar kunt informeren; buitendien kunt u de firma Blijdenberg en Co. verzoeken om nadere inlichtingen, teneinde u van de juistheid mijner opgaven te overtuigen."

Hij ging uitgeput zitten en steunde het hoofd met zijn handen. De commissaris, die begreep, dat hij in zijn ijver wellicht wat te ver was gegaan, wendde zich nu tot de beide heeren, die tot nu toe, zonder een woord te hebben gesproken, het verhoor hadden bijgewoond, hetgeen vooral den levendigen, kleinen dr. Blei moeilijk viel.

"Wat hebben de heeren met deze geschiedenis te maken?" vroeg Hoffmann.

Dr. Blei en dr. Weiler stelden zich voor. Daarna nam dr. Blei het woord en vertelde, in welken toestand hij Staal had gevonden, wat hij verondersteld had, en dat hij er vast van overtuigd was, dat men Staal gedurende de reis gehypnotiseerd had, om daarna den diefstal uit te voeren.

De verhalen van Staal, de daaruit gemaakte gevolgtrekkingen en niet het minst de veelbespraaktheid van dr. Blei, die op het gebied der hypnose zeer veel ervaring scheen te hebben, hadden ook dr. Weiler er van overtuigd, dat de meening van zijn collega wel de juiste kon zijn en hij was het geheel en al met hem eens.

"Ik begrijp niet veel van hypnose", antwoordde Hoffmann op de beweringen van dr. Blei, „misschien willen de heeren zoo vriendelijk zijn, mij eenige vragen te beantwoorden. Is het mogelijk, dat een gehypnotiseerde een valsche verklaring aflegt?"

Dr. Weiler wees naar zijn collega.

"Dr. Blei kan u daarover beter inlichten dan ik. Hij is een specialiteit op dat gebied."

Hij boog lachend en dr. Blei nam het woord:

"Ik kan uw vraag, mijnheer de commissaris, niet geheel bevestigend of ontkennend beantwoorden, omdat er in de hypnose te veel verschillende toestanden voorkomen, maar wil met het oog op dit geval opmerken, dat het misschien mogelijk is, een toestand op te wekken, die met een slaaptoestand overeenkomt; maar ook moet ik zeggen, dat het nog nooit gebeurd is, dat het lichaam zoo stijf wordt, als wij dat van den heer Staal gevonden hebben — dat is iets, dat mij uiterst vreemd voorkomt. Zijt gij niet ook deze meening toegedaan, collega?"

Met deze woorden wendde hij zich tot dr. Weiler, die een toestemmend gebaar maakte.

Staal keek zijn beide beschermers dankbaar aan.

"Maar ik weet wel zooveel van hypnotisme", antwoordde Hoffmann, „dat men den gehypnotiseerde allerlei dingen kan voorspiegelen — zelfs kan men hem er toe overhalen allerlei verhalen op te dissen."

Kan zulks bij den heer Staal ook het geval zijn geweest?"

De beide artsen moesten bekennen, dat dit mogelijk was.

De commissaris stond eindelijk op.

"Ik dank u, mijnheeren, voorloopig voor uw mededeelingen; wij zullen u later waarschijnlijk nog wel eens noodig hebben.

"U wordt misschien nog wel eens verzocht om weder hier te komen.

"Wij zullen de zaak natuurlijk onmiddellijk in handen van den officier van justitie geven en zullen voorts dadelijk alle pogingen aanwenden, om den dader in handen te krijgen."

Hij wendde zich nogmaals tot Staal:

"Denkt u nog te Berlijn te blijven of naar Amsterdam terug te keeren, mijnheer Staal? Ik verzoek u in elk geval om uw adres hier in de stad."

"Ik denk in het Central Hotel te gaan logeeren; dit werd mij aanbevolen; ik zou Berlijn niet gaarne wille verlaten voor men den dader heeft," luidde het antwoord.

Nadat de heeren zich verwijderd hadden en commissaris Hoffmann zich weer alleen bevond, dacht hij eenige oogenblikken ernstig na. De dienst was heden tamelijk vermoeiend geweest en Hoffmann wilde eenige oogenblikken rust nemen.

Doch slechts korten tijd bleef hij zitten, daarna stond hij op, zond het proces-verbaal dadelijk naar den officier van justitie, om daarna zijn nasporingen te beginnen.

Het geval scheen hem bijzonder interessant: een belangrijke diefstal, en de bestolene onder hypnose gebracht!

Zulke gebeurtenissen komen niet iederen dag voor. Het was duidelijk wie de dader was — ten minste naar alle waarschijnlijkheid. De dame, die in het gezelschap van Staal was geweest, had de daad verricht, nadat zij haar medereiziger onschadelijk had gemaakt! Deze laatste omstandigheid was iets bijzonders en gaf de daad den stempel van iets buitengewoons.

Wat had haar bewogen zich juist van dit middel te bedienen?

Er moest snel gehandeld worden.

De processen-verbaal waren spoedig gereed om aan den officier van justitie te worden verzonden.

Hoffmann stond op om de noodige maatregelen te nemen en spoedig waren telefoon en

telegraaf, de onontbeerlijke helpers van het moderne strafrecht, in beweging gebracht.

Aan de firma Blijdenberg en Co. te Amsterdam werd getelegrafeerd om nader bericht.

Toen dit afgelopen was, schelde Hoffmann de Deutsche Bank op.

„U spreekt met den hoofdcommissaris van politie te Berlijn," aldus meldde hij zich bij den ambtenaar der Bank. „Ik wenschte gaarne te weten, of de Bank er mede belast is diamanten van de diamantslijperij der firma Blijdenberg en Co. in bewaring te nemen, die tot de nalatenschap van dr. Wendland behooren. . . . Wat? . . . Jawel, Blijdenberg en Co., Amsterdam.

De naam van den dokter was dr. Wendland, hier te Berlijn woonachtig, die een maand geleden stierf."

„Een oogenblik" — — — luidde het antwoord, en Hoffmann bleef wachten. Na eenige minuten, die den wachtende veel te lang toeschenen, zei iemand:

„Hier de Deutsche Bank, Berlijn!"

„Hier de commissaris van politie Hoffmann. Ik wilde u om informatiën verzoeken in zake de nalatenschap van dr. Wendland," herhaalde hij. „U staat dus in verbinding met de firma Blijdenberg en Co. te Amsterdam? Is het waar, dat er diamanten aan uw Bank gedeponeerd zouden worden?"

„Ja, wij hebben een zoodanig bericht uit Amsterdam ontvangen; de steenen konden reeds voor twee uur hier aangekomen zijn. Een vertegenwoordiger uit Amsterdam zou ze brengen."

„Kunt u mij den naam van dien heer zeggen?" vroeg Hoffmann.

„Ja, Staal. Is er in verband met deze kwestie iets bijzonders voorgevallen?"

„Helaas ja, de steenen zijn onderweg gestolen."

Uit den half onderdrukten uitroep aan den anderen kant van den draad, begreep de commissaris, dat men aan de Bank ook van den ernst van deze mededeeling overtuigd was.

De ambtenaar der Bank wilde nog eenige vragen doen, maar Hoffmann had geen tijd te verliezen. De mededeelingen van Staal, schenen dus op waarheid te berusten. Het was nu zaak om naar het station te gaan, om daar nadere inlichtingen in te winnen omtrent den toestand waarin men Staal in den trein had gevonden.

Zooals Hoffmann vermoedde, had men den wagon, waarin Staal bij zijn aankomst lag, behoorlijk verzegeld, zoodat hij hem nauwkeurig onderzoeken kon en er een fotografische opname van kon maken.

Dit onderzoek had echter geen resultaat, want er werd niets bijzonders gevonden.

Er was ook geen spoor van eenigen strijd te ontdekken; in het kort er was niets bijzonders te zien.

Hoffmann wendde zich tot den spoorwegbeambte, die Staal in de coupé gevonden had en die met veel breedsprakigheid en gebaren den commissaris het gebeurde mededeelde.

„Gij weet dus zeker, dat de heer alleen in den coupé was, toen ge hem vondt?" vroeg hij.

„Beslist zeker, en hij lag daar zóó," luidde het antwoord, terwijl de man, zonder dat hem dit gevraagd werd, in de houding, waarin men Staal gevonden had, op de bank ging liggen.

„En bent u er ook zeker van, dat de heer geheel alleen was, toe de trein binnenliep?" vroeg de commissaris.

„Dat meen ik wel, want ik heb den heer alleen opgemerkt."

Hoffmann keerde zeer onvoldaan terug — zijn tocht naar het station was zonder eenig gevolg gebleven.

Nauwelijks was hij op zijn bureau teruggekeerd, of ook het antwoord van de firma Blijdenberg en Co. te Amsterdam, arriveerde.

Het was kort en in de Deutsche taal geschreven.

Het luidde:

„Hoofdcommissariaat van politie te Berlijn.

De verklaringen van Staal zijn juist. Staal zeer geloofwaardig en betrouwbaar.

BLIJDENBERG, Amsterdam."

Het onderzoek betreffende dezen slim overlegden diefstal werd nu met allen ijver voortgezet. De officier van justitie opende een instructie tegen de onbekende dame, waarin men een internationale dievegge meende te zien.

Er werd op zeer ruime schaal een signalement rondgezonden, waarin de opgaven van Staal nauwkeurig omschreven waren.

De hoofden van politie in alle havenplaatsen, waarheen de voortvluchtige zich zou kunnen begeven, werden langs telegrafischen weg op de hoogte gebracht, ten einde zoo mogelijk een vlucht naar het buitenland of over zee te verhinderen; door courrantartikelen werden alle juweliers en personen, die diamanten inkochten, gewaarschuwd om de politie onmiddellijk kennis te geven, zoodra de steenen aangeboden werden, die trouwens door hun buitengewone grootte en glans ieders aandacht moesten trekken en die gemakkelijk kenbaar zouden zijn aan de manier waarop zij geslepen waren.

De leiding van het onderzoek werd opgedragen aan den rechter dr. Becker. Den commissaris Hoffmann, die Staal en de beide artsen

verhoord had, werd opgedragen de vermoedelijke dievegge te trachten op te sporen.

Hoffmann was met deze opdracht bijzonder in zijn schik. Het geval kwam hem zeer interessant voor. En bijzonder aangenaam voor hem was, dat hij met rechter Becker in deze zaak kon samenwerken; want voor dezen had hij veel respect.

Hij ging naar Moabit en naar hem toe om hem bericht te geven over de weinige resultaten die hij tot dusverre had gehad.

De rechter was juist bezig de processen-verbaal door te zien, toen Hoffmann werd aangeendiend. Hij stond op en reikte den binnentredenden commissaris, dien hij in dienstzaken reeds dikwijls had ontmoet, de hand.

„Ik heb gehoord”, zei hij, „dat gij met den diamantendiefstal op de hoogte zijt, mijnheer de commissaris.

„U komt zeker voor deze zaak hier?”

Hoffmann antwoordde toestemmend en nam op den stoel plaats, dien de rechter hem aanbood.

„Hebt u reeds iets kunnen uitrusten en reeds een spoor gevonden?” vroeg Becker.

„Tot dusver nog niet”, antwoordde de commissaris en deelde zijn superieur de maatregelen mede, die hij tot nu toe genomen had.

De rechter luisterde zwijgend en nadat Hoffmann geëindigd had, dacht hij eenige minuten na.

„Gij moet weten mijnheer de commissaris,” begon hij toen, „dat ik de processen-verbaal nu reeds sedert een poos bestudeer en erover nadenk.

„Wie meent gij, dat de dader is?”

Hoffmann keek op.

„Ik denk, mijnheer de rechter, dat het de dame is, die de reis heeft meegemaakt. Op wie

zou men anders vermoeden kunnen hebben?”

Dr. Becker scheen het hiermede echter niet eens te zijn. Hij schudde het hoofd en zei:

„Voor mij is dat nog niet duidelijk. Ik twijfel nog aan haar schuld.

„Het is echter wel duidelijk, dat de diefstal zorgvuldig was voorbereid.”

De heer Becker hield zijn hand aan het hoofd en dacht na.

„Het is echter mogelijk, dat gij gelijk hebt,” vervolgde hij.

„Wij moeten te Amsterdam zien gewaar te worden, of Staal daar veel omgang met dames heeft gehad en, zoo ja, met welke. Mocht u daaromtrent iets gewaar worden, dan moeten wij trachten nauwkeurige inlichtingen te krijgen omtrent deze vrouwen of meisjes. Ook zal het noodig zijn, dat wij ingelicht worden omtrent Staals karakter en levenswijze.”

„Ik heb in die richting reeds pogingen aangewend; misschien komen wij langs dezen weg op het spoor der dame,” antwoordde de commissaris.

De rechter knikte met het hoofd en bladerde in de voor hem liggende processen-verbaal.

„Ik zal,” zei hij daarna, „Staal nog eens in het verhoor nemen en de beide artsen eveneens. Ik moet vooral Staal eens nauwkeurig opnemen. Zou het niet mogelijk zijn, dat hij medeplichtig is?”

Hoffmann haalde zijn schouders op.

„Ik had ook eerst vermoedens, maar er is volstrekt geen bewijs. In elk geval zal ik hem hier te Berlijn in het oog houden,” zei hij en stond op om heen te gaan.

„Ik wensch u veel geluk,” sprak Becker en ging weer zitten nadat Hoffmann vertrokken was. De meest uiteenlopende gedachten gingen door zijn hoofd.

DERDE HOOFDSTUK.

Een hypnotische proef.

De toestand, waarin de spoorwegbeambten Staal aan het station gevonden hadden, hield de gedachten van den rechter onophoudelijk bezig.

Hij had doorzicht genoeg om de kleinste bijzonderheden op te merken, waaruit hij eenig bewijs zou kunnen halen. Aan den eenen kant twijfelde hij eraan of de zaak zich inderdaad zoo had toegedragen, als Staal hun had medegedeeld; aan den andere kant hoopte hij, dat wanneer mocht blijken, dat deze opgaven toch waarheid bevatten, hij daaruit gegevens ge-

noeg zou kunnen putten, om tot een vervolging over te gaan.

Dat was de reden waarom hij de beide artsen en ook Staal nog eens in het verhoor wilde nemen.

„Zijt gij dokter Blei en u dokter Weiler?” vroeg hij beleefd, toen de beide heeren binnenkamen.

Zij gaven een toestemmend antwoord.

„Waren de heeren eengisteren aan het station, toen de heer Staal bewusteloos uit den sneltrein werd gedragen? Ik zie uit de proces-

sen-verbaal, dat u beiden tot de conclusie zijn gekomen, dat de heer Staal gedurende de reis onder hypnose is gebracht. Zulke gevallen zijn meer voorgekomen, ofschoon het niet dikwijls gebeurd is.

„Voorzichtigheid dient in dezen in acht genomen en ik heb u, mijnheeren, verzocht om hier te komen, om u omtrent eenige bijzonderheden te ondervragen, die misschien eenig licht in de zaak kunnen brengen. Gij kunt wel denken dat ik, als rechter, niet altijd optimistisch gestemd ben. Ik zou niet gaarne willen, dat gij zult meenen, dat ik uw kennis op geneeskundig gebied in twijfel trek, maar dwalingen zijn toch mogelijk — en wel in het bijzonder op het gebied der hypnose, waarvan tot dusverre nog zoo weinig bekend is.

„Zijn de heeren er wel stellig van overtuigd dat Staal gehypnotiseerd was?”

„Met *absolute* zekerheid mag men dit niet beweren”, antwoordde dr. Blei, „maar als specialist heb ik een tamelijk groote ondervinding opgedaan en de toestand, waarin de heer Staal verkeerde, kan ik mij niet anders verklaren.

„Zelfs mijn collega dr. Weiler, die anders geen verklaarde voorstander van hypnotisme is, moest mij uit gebrek aan een andere oplossing, gelijk geven.”

De heer Becker lachte.

„Ik ben daardoor nog verre van overtuigd,” zei hij. „Ik twijfel geen oogenblik aan de eerlijkheid uwer verklaring, noch aan uwen goeden wil, maar ik ben nu eenmaal eenigszins wantrouwig.

„Het hypnotisme is iets, wat thans nog veel bestrijders vindt en zou het nu niet mogelijk zijn, dat gij, zonder het te willen, in deze zaak méér ziet, dan er werkelijk is?”

„Ik ben geen specialist,” zei dr. Weiler, die tot nu toe gezwegen had, „en daarom in uw oogen misschien meer onpartijdig.

„En toch moet ik u zeggen dat alles er voor pleit, dat dr. Blei gelijk heeft.”

„Houdt gij het dan voor mogelijk, dat iemand in den coupé van een spoortrein gehypnotiseerd kan worden?” vroeg de rechter.

„Dat hangt af van de geschiktheid van den hypnotiseur en van de gevoeligheid van den persoon, dien hij onder hypnose wil brengen.

„Bij sommige menschen moet men het herhaalde malen probeeren; maar het kan ook reeds bij den eersten keer gelukken, als de persoon reeds een of meermalen gehypnotiseerd is geweest en zijn lichamelijke en ziels-toestand daartoe geschiktheid toonen.

Het komt er vooral op aan of de persoon voor hypnose gevoelig is, en ik ben er van overtuigd, dat de heer Staal dat is.”

Rechter Becker noteerde nauwkeurig alles,

wat dokter Blei gezegd had en vroeg daarop verder:

„Ik heb gehoord, dat het niet mogelijk is, iemand tegen zijn wil te hypnotiseeren!”

Dr. Blei moest bekennen, dat dit wel eens voorkomt, maar dat het groote uitzonderingen zijn.

„En deze uitzondering zou nu juist hier zijn voorgekomen. Waarde dokter, ik was reeds half door u overtuigd, maar nu ga ik weer twijfelen.”

„Ik vraag excuus, mijnheer de rechter,” zei dr. Blei; „ik geloof dat uw twijfel onrechtmatig is, want het geldt hier niet een hypnose tegen den wil van den gehypnotiseerde, omdat de heer Staal van de bedoeling der dame niets kon weten.

„Hij was onder den invloed van deze dame; zonder dat hij wist dat zijn wil tegenover den hare stond.”

„Nu, goed dan, waarde dokter. Ik wil de juistheid van uw theorie aannemen. Wees nu zoo goed mij de volgende vraag te beantwoorden:

„Is het mogelijk, dat men onder hypnose, op bevel van den hypnotiseur iets doet, waartegen men zich in gewonen toestand zou verzetten?”

„Zooals bijvoorbeeld: diamanten afgeven?”

„Zeer zeker. Dat is zeer goed mogelijk!”

„Kan men iemand bevelen om iets te doen of te zeggen na de hypnose?”

„Zonder twijfel is ook dat mogelijk. In zulk een geval spreekt men van een post-hypnotisch bevel. Misschien hebt u daarvan wel eens gehoord?”

Rechter Becker dacht even na, knikte toen ernstig met het hoofd en zei:

„Ja, ik meen daarvan wel eens te hebben gehoord. Maar in zoo'n geval, is het dan mogelijk, dat de gehypnotiseerde, nadat hij weer ontwaakt is, verklaringen aflegt, die niet met de werkelijkheid overeenkomen, zoodat hij dus onbewust liegt, in ieder geval verklaringen aflegt, welke bezijden de waarheid zijn?”

Verbaasd keken de beide artsen elkander een oogenblik aan. Deze eenvoudige gevolgtrekking hadden zij niet verwacht.

„Wel, nu bewaart gij het stilzwijgen, mijnheer Weiler,” zei de rechter tot dezen.

„Kunt gij mij nu niet tegenspreken?”

„Voorloopig ben ik het geheel eens met mijn collega. En wat uw laatste bewering betreft, mijnheer de rechter, daaromtrent ben ik zoo vrij u te zeggen dat ge gedeeltelijk reeds gelooft aan de waarheid van de verklaringen van den heer Staal.”

„Welnu mijnheeren, dan heb ik u nog slechts twee vragen te doen:

„Kan iemand zich herinneren, wat hem on-

der hypnose is gezegd, en ten tweede: hoelang was de heer Staal reeds onder hypnose geweest toen gij hem voor het eerst zaagt?"

„Dat het geheugen de dingen opneemt en verwerkt, die gedurende de hypnose zijn gevallen, is zonder twijfel," zei dr. Blei.

„Bij den een duurt het langer, bij den ander korter. Velen kunnen zich reeds na eenige uren nauwkeurig alles herinneren; bij anderen duurt dat eenige dagen, weken, ja zelfs maanden.

„Toen ik den heer Staal trof, was er misschien een half uur verlopen sinds hij gehypnotiseerd was. Misschien waren het slechts vijftien minuten; men kan dat nooit juist zeggen."

„Ik dank u voor uw mededeelingen. Wanneer uw tijd het u veroorlooft, dan zou het mij aangenaam zijn, als gij nog wat hier bleeft, terwijl ik den heer Staal in het verhoor neem. Het zou mogelijk kunnen zijn, dat ik u nog iets moest vragen."

Hij belde en gebod den binnenkomenden bediende, den heer Staal binnen te laten.

Deze boog en stelde zich voor met de woorden:

„Mijn naam is Staal. Ik ben gedagvaard om voor u te verschijnen, ten einde gehoord te worden over den diefstal, dien mij op mij gepleegd heeft in den sneltrein Osnabrück—Berlijn."

„Zeer juist," antwoordde de rechter.

„Wij hebben u hier laten komen om de nadere bijzonderheden nog eens uit uw mond te hooren."

Hij zag Staal hierbij aan met zulke doorringende oogen, dat deze daardoor onaangenaam getroffen scheen.

„Bij het eerste verhoor hebt u opgegeven, gehypnotiseerd te zijn," aldus begon Becker. „Denk eens goed na en zeg mij dan, welke het laatste station is, dat ge u herinnert."

„Ik weet het niet, maar het kan volgens mijn meening niet ver van Berlijn geweest zijn; wij waren reeds voorbij Stendal."

„Zoo?"

„Maar dr. Blei zei mij zoo even, dat u minstens vijf of zes uur geslapen moet hebben."

Hij keek Staal onderzoekend aan. Deze schudde het hoofd, en zei daarna kalm:

„Dat houd ik voor onmogelijk; ik meen het zelfs zeker te weten."

„Dr. Blei zei verder, dat uw beweringen misschien een gevolg zijn van de suggestie en dus onwaar."

Staal haalde de schouders op en ontweek den scherpen blik van den rechter.

„Dat is wel mogelijk, mijnheer," antwoordde hij, „maar dat is iets, dat buiten mij omgaat. Dat is iets, dat alleen een dokter kan

zeggen. Alleen vraag ik mij af, wanneer, hetgeen ik beweer met de waarheid in strijd is, waar dan de diamanten zijn, die ik niet meer in mijn bezit had, toen ik te Berlijn arriveerde."

Dat was een zeer logisch gezegde en Dr. Becker ging er dan ook niet verder op in. Hij liet dat chapiter varen en vroeg nu:

„Was de dame, die met u gereisd heeft, te Berlijn bekend? U hebt toch met haar over de stad gesproken."

„Ik geloof niet, dat zij Berlijn kende.

„Ik vertelde haar er van. Zij deelde mij mede, dat zij voor het eerst naar Berlijn ging om haar familie te bezoeken."

„Herinnert ge u den naam der dame?"

„Nee, ik heb dien niet onthouden."

„Ge beweert gehypnotiseerd te zijn. Nu verklaarde dr. Blei zoeven, dat dit niet zoo gemakkelijk gaat en het den eersten keer meestal niet gelukt.

„Blijft ge niettegenstaande dat toch bij u bewering?"

„Ja, want ik ben reeds dikwijls onder hypnose geweest. Bij mij gaat dat gemakkelijk.

„In het vorige jaar ben ik door hypnose van een zenuwziekte genezen."

Hij noemde den naam van een dokter, welke in het proces-verbaal werd opgenomen.

„Kunt ge u herinneren, wat de dame tot u zeide, kort voor of gedurende den tijd, dat ge sliep?"

„Zij heeft u toch waarschijnlijk het een of ander gezegd? Weet ge misschien nog wat?"

Staal haalde wederom de schouders op, hij kon zich niets meer herinneren.

„Hebt ge dan gevoeld of geweten, dat ge gehypnotiseerd werd?"

„Nee, ik had slechts een gevoel van weerloosheid."

„Mijnheer Staal, ik wil uw geloofwaardigheid niet in twijfel trekken," zei rechter Becker, „maar wij juristen zijn steeds wantrouwend en daarom moet ik u een onaangename vraag stellen:

„Zeg mij, speelt gij bij dezen diefstal alleen de rol van bestolene?"

„Hoe meent u dat, mijnheer de rechter?" viel Staal driftig uit, maar de scherpe blik van Becker hield hem in toom.

Hij bleef eenige oogenblikken stom.

Plotseling zei de heer Becker:

„U neemt een houding aan alsof gij de schuldige waart."

De rechter van instructie zei dat natuurlijk alleen om Staal op de proef te stellen, maar de uitslag van zijn woorden was geheel anders dan hij verwacht had. De ondervraagde ontstelde zichtbaar bij deze woorden en keek

Becker als krankzinnig aan. De oogen van dezen doorboorden als het ware Staal.

Plotseling gebeurde er iets buitengewoons.

Het gelaat van Staal werd opeens doodsbleck, hij keek den rechter aan, daarop sloten zich zijn oogen, de tot spreken geopende mond bleef half open, de opgeheven hand bleef stijf staan.

De beide doktoren, die alles bijgewoond hadden, sprongen op en snelden naar hem toe.

Zijn lichaam was stijf, even als toen dr. Blei hem in den spoorwegcoupé gevonden had.

Becker was opgestaan en op zijn gelaat vertoonden zich schrik en verbazing.

Op deze uitwerking van zijn blik en woorden was hij niet voorbereid geweest.

„Wat is er toch zoo plotseling met den man gebeurd?" vroeg hij angstig, terwijl hij de beide doktoren uitvorschend aankeek.

Dr. Blei keek hem aan en zei:

„Hij wilde u slechts het bewijs leveren van de waarheid zijner beweringen; door uw doorborenden blik en scherpe woorden, mijnheer de rechter, is hij gehypnotiseerd."

VIERDE HOOFDSTUK.

Een verrassende vondst.

De commissaris van politie Hoffmann zat niet stil, doch had geen succes. De signaleeminten, die in de couranten geplaatst werden, hadden ook geen uitwerking, alleen werden verscheidene lieden gevangen genomen, die met de zaak niets hadden uit te staan en die men, nadat zij konden bewijzen, dat zij met de gezochte persoon niet identiek waren, weer op vrije voeten stelde.

Hoffmann had bevel gegeven, van alles, wat aan het station Stendal—Berlijn gevonden werd, onmiddellijk aan de politie kennis te geven.

Doch dit was een maatregel, waarvan de commissaris zich zelf weinig of in het geheel niets voorstelde.

Hij had deze opdracht alleen gegeven om niets onbeproefd te laten.

Hij was zeer ontevreden met het onvolledige resultaat.

Zijn geest werkte onafgebroken en verzond de ongelooflijkste combinaties, doch geen weg scheen tot een doel te leiden, want alles eindigde op niets.

Het was zoo moeilijk, zonder een enkel uitgangspunt, tusschen de vele waarschijnlijkheden, die zich voordeden, te kiezen. Misschien was de dame gedurende de reis uit den trein gesprongen — misschien!

Wellicht was zij kalm tot Berlijn doorgereisd en ergens, bijvoorbeeld aan het station

Friedrichstrasse of Alexanderplatz uitgestapt.

Berlijn had zoo vele schuillhoeken; in het gewoel van de millioenenstad kon men zoo gemakkelijk verdwijnen.

Deze groote stad is steeds een geliefd toevluchtsoord voor allerlei gepeupel en geheimzinnige personen, waarvan niemand weet, hoe en waar van zij leven.

In deze periode van onzekerheid ontving Hoffmann eenigen steun van een uitvoerige inlichting, welke hem in antwoord op een desbetreffend verzoek uit Amsterdam werd toegezonden.

Deze informatie gaf een vrij duidelijk beeld van het karakter en de levenswijze van den jongen man.

Staal was de zoon van zeer beschaafde en tamelijk gefortuneerde ouders, die beiden nog leefden en een zeer goede reputatie genoten.

Bij zijn collega's en bekenden was hij door zijn karakter zeer bemind.

De firma zond hem wegens zijn kennis in zaken en geschiktheid meermalen op reis en belaste hem met alle moeilijke zendingen; hij had zich nog nimmer het in hem gestelde vertrouwen niet waardig getoond.

Zijn eenige gebrek was, dat hij eenigszins tot lichtzinnigheid overhelde.

Hij had somtijds geldgebrek, zoodat zijn vader reeds eenmaal zijn schulden had betaald, doch in zaken was hij tot nu toe de eer-

lijkheid in persoon geweest. In den laatsten tijd vooral moest hij gebrek aan geld hebben gehad.

Hoffmann had alles met aandacht gelezen, en zocht uit iederen volzin, ja uit elk woord de een of andere zinsnede, om tot zijn doel te geraken.

Hetgeen daar geschreven stond, was eigenlijk heel veel, en aan den anderen kant ook weer bedroefd weinig.

Over Staal had hij inderdaad niets positiefs vernomen en nauwelijks iets ongunstigs. Dat hij lichtzinnig was? —

Lieve hemel, hoeveel jonge lui zijn niet lichtzinnig? Wanneer die allen zich andersmans zaken zouden toeëigenen!

Toen hij aan dit punt van zijn overpeinzingen gekomen was, werd hij gestoord. Boos keek hij op, doch zijn kwaadheid verminderde weldra en maakte voor levendige belangstelling plaats.

Men meldde hem den zoon van den spoorwachter, die op de lijn Stendal—Spandau vlak bij Spandau dienst deed. Een gezonde knaap trad met een pakje in de hand binnen.

„De komplemente van me vader en assieblief, dat is voor uwe.”

Hij legde het pakje, dat hij in de hand hield op tafel en bleef met de handen op zijn rug bedaard staan.

Hoffmann nam het netjes ingepakte pakje op, en op zijn gelaat vertoonde zich blijde verrassing.

Het was een tamelijk verfomfaaide dameshoed. Een moderne hoed van zwart stroo, met de overblijfselen van een blauwe aigrette er om heen.

„Zoo, zoo,” zei hij, „dank je wel vriendje. Kun je me ook zeggen, hoe je vader daaraan gekomen is?”

„Jewelle,” antwoordde de boerenknaap, terwijl hij een stap vooruit kwam, „dat hebben wie gevonden.”

„Mooi, mooi,” antwoordde de commissaris lachend, „en waar heeft je vader dat gevonden?”

„Wel neenik,” viel de knaap uit, „mien vader het 't nie gevonden, maar ikkes, ikkes-zelvers!”

„Prachtig,” lachte de commissaris „en kun je me ook zeggen wáár je het gevonden hebt? Zou je de plek nog weten aan te wijzen?”

„Jewelles,” luidde het antwoord, „ik 'eb er mien pet op geleit en op mien pet ienne steen, zóó'n grootel!”

De jongen maakte van zijn twee handen een bal.

„Prachtig,” zei de commissaris en ontsloeg den jongen met een „dankje vrind” en een goudmark voor zijn spaarpot.

Door den zoon van den spoorwegwachter geleid, was de commissaris spoedig op de plaats, waar het voorwerp gevonden was.

Hij wilde zich ervan overtuigen, of de hoed uit den trein was geworpen of dat de vluchtlinge zich er van had ontdaan, nadat zij uit den in volle vaart zijnden trein was gesprongen. Doch dat kon zoo gemakkelijk niet vastgesteld worden. De plaats was wel tamelijk ver van de spoorrails verwijderd, doch een krachtige windvlaag zou hem ook daarheen kunnen brengen.

Voetstappen, waaruit men iets had kunnen opmaken, waren niet te zien, want de regen, die gevallen was, had alles uitgewischt.

De baanwachters-jongen, die Hoffmann begeleidde en met groote oplettendheid naar diens verrichtingen keek, snuffelde overal in de boschjes rond.

Toen hij tusschen eenige struiken zocht, liet hij plotseling een gejuich hooren:

„Meinier de commissaris! Meinier de commissaris! Kaik 's wat ik hier gevunden 'eb!”

Hij toonde een rok, die aan een tak gehangen had. Toen Hoffmann naderbij kwam werd ook zijn belangstelling groot; want hij herkende den rok uit de beschrijving van Staal, — ja, dat moest zij zijn.

De rok was van lichte Engelsche stof gemaakt. Eenige garneering van blauw fluweel was er op aangebracht. Dat moest de rok zijn, waarover Staal gesproken had.

Hoffmann onderzocht hem. Hij moest gemaakt zijn voor een slanke, tamelijk groote dame, die naar de kwaliteit van den rok te oordeelen, zeer elegant gekleed was.

„Flink, mijn jongen,” zei hij, maar deze kroop reeds weer op handen en voeten door de struiken, waaruit hij na eenigen tijd een gedeukt voorwerp te voorschijn bracht.

„Kaik 's” riep hij uit, „kaik 's, ienne spaarpotte, maar ie is kapotte, da's jammer, áars had ik un wel wille hebbe.”

„Als je mij dat ding nu maar hier geeft, dan zal ik je een paar mark geven, zoodat je een nieuwen spaarpot kunt koopen, die beter is, dan deze gebrokene,” zei de commissaris, de daad bij het woord voegende.

Nog eenigen tijd werd met zoeken doorgebracht, maar daar niets meer werd gevonden, verwijderde de commissaris zich met zijn vondst.

De informaties, die Hoffmann inwon bij de bewoners der omgeving, bleken doelloos; niemand kon zich herinneren, op den bewusten dag een dame gezien te hebben.

Maar een boer uit den omtrek meldde zich aan en vertelde, dat hij op zekeren dag twee heeren — waarschijnlijk Berlijners — gezien had en den dag daarna weer een Berlijner.

Deze heeren hadden waarschijnlijk bloemen langs den spoordijk geplukt. Maar de commissaris sloeg geen acht op deze verklaring. Dan dacht hij erover na, of de onbekende uit den trein had kunnen springen.

„Dat zouden wij wel kunnen gewaar worden,” beweerde de spoorwegwachter. „Er zal wel niemand uit den trein zijn gesprongen want dan zouden wij hem wel met gebroken beenen gevonden hebben.”

Hoffmann begon te lachen.

„Wel ja,” zei de spoorwegwachter droogjes, „de spoorlijn maakt hier geen bochten en de trein rijdt tachtig kilometer in het uur. Wie daar uit springt, moet maar dadelijk iemand mee brengen, die zijn beenderen weer bijeenzoekt.”

Ook Hoffmann werd er steeds meer van overtuigd, dat de onbekende hier den trein niet had kunnen verlaten.

Het was zeer gevaarlijk er uit te springen en vooral voor een vrouw, die door haar kleeren daarbij nog meer gehinderd zou worden dan een man.

Hoffman dacht na. Zijn gedachten hielden zich voortdurend bezig met het vreemde geval, dat door de vondst van heden nog ingewikkelder werd.

Welke gevolgtrekkingen zou hij kunnen maken?

Wat was er eigenlijk duidelijk geworden? Waarom was het kistje met geweld geopend, terwijl Staal de sleutels had en deze hem ook waren ontstolen? Waarom was het eigenlijk opengebroken, wanneer de dame de schuldige was?

Peinzend was commissaris Hoffmann met de gevonden voorwerpen naar de stad teruggekeerd en ging de trappen op naar zijn bureau.

Hij was buiten in de scherpe Maartsche lucht koud geworden. Het begon reeds donker te worden; de lantaarns werden langs de straten ontstoken, terwijl ook achter de groote spiegelruiten der winkels en achter de vensters der huizen lichten begonnen te gloeien.

Hoffmann liep in het schemerlicht van zijn kamer heen en weer. Het onderzoek, dat men aan hem had opgedragen bleek moeilijker dan hij verwacht had, en zijn scherpzinnigheid was niet in staat deze schijnbaar zoo eenvoudige zaak op te lossen.

„Wat heeft men aan een vrouwenrok en een gebroken geldkistje?” fluisterde hij in zich zelf.

De vondst, die hem zoo weinig verder bracht, werd verdrietig door hem bekeken. Daarna begon hij weer te peinzen, ging naar zijn schrijfbureau en ontstak het electrische licht.

Bij het schijnsel der lamp onderzocht Hoffmann het geldkistje nauwkeurig.

Dit was opengebroken op dezelfde wijze als inbrekers dat plegen te doen. Maar waarom toch had men het opengebroken, terwijl ook de sleutels aan Staal ontstolen waren?

Dat openbreken had toch eigenlijk geen reden.

Op dit oogenblik werd er aan de deur geklopt en een dienaar van de geheime politie trad binnen.

„O, zijt gij het, Lehnert,” zei de commissaris; „het is goed, dat ge komt. Zijt ge iets verder gekomen met het onderzoek?”

„Niet van belang,” antwoordde Lehnert. „Op het politiebureau heeft Staal zich nog niet aangemeld. In huis kon niemand mij den dag opgeven, waarop hij gekomen is, en ik ben niet naar juffrouw Smit gegaan, omdat mijnheer de commissaris gezegd heeft, dat alles in het geheim moest behandeld worden en daar ik reeds vroeger ambtshalve juffrouw Smit gesproken had, in zake een in haar buurt gepleegden diefstal, zou zij mij herkend hebben.”

„Het is goed Lehnert, ik denk de zaak heden zelf nog ter hand te nemen. Het is nog geen zes uur.”

De beambte trad nader en bekeek de gevonden voorwerpen nauwkeurig.

„Ik begrijp niet wat deze vrouwenrok beteekent,” zei hij hoofdschuddend.

„Ja, dat is iets bizonders! — Waarom zou de dievegge die weggeworpen hebben? om haar signalement onkenbaar te maken?”

De geheime politie-agent, die reeds sedert verscheidene jaren onder de leiding van Hoffmann werkte, bekeek den rok met belangstelling.

„Ik begrijp maar niet,” zei Hoffmann, „waarom de dief zich de moeite getroost heeft, het kistje open te breken, als hij de sleutels in zijn bezit had.”

Beiden zwegen.

„Ik begrijp ook niet, mijnheer de commissaris,” zei Lehnert, „waarom de onbekende dat gedaan heeft.”

Misschien is een derde, die aanvankelijk met de zaak niets te maken had, de dader. Er zijn thans zooveel internationale misdadigers, waaraan wij meestal niet denken.

Het vorige jaar was dat ook zoo met de zaak Werner en diens medeplichtigen, en wie had het toen gedaan? — John Raffles, die men maar niet te pakken kan krijgen.”

Terwijl Lehnert zoo sprak, bekeek ook Hoffmann den gevonden rok nogmaals nauwkeurig en terwijl hij over de woorden van zijn beambte nadacht, viel zijn oog op iets, dat hem aangenaam verraste.

„O, kijk eens!" riep hij plotseling uit en boog zich over den rok, waaraan iets zijn opmerkzaamheid boeide.

„Nu heb ik Goddank ten minste iets. Nu zullen we misschien te weten komen wie de bezitster van den rok was.

Kijk eens hier!"

Hij wees met zijn vinger naar een plaats, waar iets te zien was, dat ook den geheimen agent van politie zeer interessant voorkwam.

„Kijk, dat is de firma te Amsterdam, waar de rok gekocht is. Als ik nu maar dien naam ontcijferen kon!"

„Ja," zei Hoffmann. Beiden bogen zich over den rok en keken nauwkeurig.

Met zeer kleine letters stond de naam der firma op de kleine drukknoop, die tot sluiting van den rok dienden.

Met behulp van een vergrootglas slaagden zij er eindelijk in de naam van het modemagazijn te ontcijferen en noteerden het, benevens het adres. „Zulk een kostbaar kleedingstuk is zeker aangemeten en niet klaar gekocht," zei Lehnert, „nu zal men te Amsterdam wel gewaar kunnen worden voor wie het gemaakt is."

„Lehnert," zei de commissaris na eenige oogenblikken, „geef dadelijk per telegraaf een beschrijving van den rok aan de Amsterdamsche firma door, en verzoek haar om op te geven, wie de besteller daarvan is geweest.

„Dat moeten wij zoo spoedig mogelijk weten. Dat kan ons misschien tot ons doel leiden."

Reeds den anderen dag kwam per telegraaf het antwoord der Amsterdamsche firma.

Het bevatte niet de gewenschte opheldering, omdat men uit den korten inhoud van het telegram niet opmaken kon welk soort rok men eigenlijk bedoelde en omdat men ook weten moest, wanneer de rok besteld was geworden.

Men verzocht Hoffmann om den rok aan de firma over te zenden; men zou dan trachten op te sporen, wie de koper was geweest.

Hoffmann besloot natuurlijk den rok onmiddellijk af te zenden.

Nu was het noodzakelijk, dat Staal den gevonden rok en het kistje eerst herkennen moest.

Derhalve begaf Hoffmann zich met de gevonden voorwerpen en met den dameshoed naar Moabit.

Reeds den vorigen dag had de commissaris aan rechter Becker kennis gegeven van alles en deze had dientengevolge Staal verzocht bij hem te komen, om de gevonden voorwerpen aan hem te laten zien.

„U hebt dus eindelijk toch eenig resultaat,"

zei de rechter tot Hoffmann, toen deze de drie voorwerpen toonde.

„Het zijn weliswaar zaken, die gewicht in de schaal leggen, maar — er is nog geen bewijs uit te putten.

„Ik krijg steeds meer wantrouwen na iedere nieuwe ontdekking, nu ik gezien heb, dat alles ons geen schrede nader brengt tot de oplossing van het raadsel."

„Meent u misschien, dat Staal in betrekking staat tot den diefstal?" vroeg de rechter.

Hoffmann haalde de schouders op en zei bedachtzaam:

„Bij ons, die met het strafrecht op de hoogte zijn, verdenkt men gemakkelijk ieder mensch."

Op dit oogenblik werd Staal aangediend en op bevel van Becker onmiddellijk binnen gelaten.

De hoed, de rok en het geldkistje werden hem getoond.

„Ik verzoek u, mijnheer Staal, deze voorwerpen goed te bekijken. Herkent gij ze?" vroeg de rechter.

Toen Staal ze zag, stiet hij een kreet van verwondering uit.

„Wel zeker, dat is de hoed en dat de rok der dame. Er is geen twijfel aan — het is niet mogelijk, dat ik mij vergissen kan," herhaalde hij.

„En dit kistje?"

„Ja, het schijnt mij —" hij bekeek het kistje nauwkeurig en zei daarna met besliste stem, „ja, dat is ook het kistje, waarin de diamanten bewaard werden."

De vondst scheen hem zeer opgewonden te maken en vragend keek hij dan naar den commissaris en dan weer naar den rechter.

„Hebt ge eindelijk ook den dief? O, God zij dank, nu eindelijk — — —"

„Wel neen," antwoordde Hoffmann kalm, „den dief hebben wij helaas nog niet."

„Niet. Ja, maar ik dacht — zijt ge op het spoor?"

Hij keek weer naar het kistje.

„Liet ge het openbreken?" vroeg hij.

„Neen, het is zóó gevonden. Het moet door den dief opengebrouwen zijn. Gij hebt verklaard, dat uw sleutels ook gestolen zijn.

„Weet ge wel zeker, dat het uw kistje is?"

„Zeker. De kleur, de grootte, de beide sloten; het is beslist en zeker mijn kistje. Mijn portemonnaie, waarin ik de sleutels bewaarde, is weg."

„Ik begrijp maar niet," zei rechter Becker, „waarom de dief de sleutels niet gebruikt heeft, maar zichzelf de onnoodige moeite heeft gegeven het open te breken!

De dief moet dus ook de noodige breekwerktuigen bij zich gehad hebben. Hebt ge daarvan iets gemerkt, mijnheer Staal?"

„Ik heb niets verdachts aan de dame waargenomen," luidde het antwoord,

„Waaruit bestond haar bagage?"

„Uit een tamelijk groot handvalies. Haar taschje heeft zij gedurende de reis eenige keeren geopend en ik heb er ook wel in gekeken, maar herinner mij niet er iets in gezien te hebben, dat mij vreemd voor kwam."

„Vermoedelijk heeft de dievegge hoed en rok uit het venster geworpen en is zij te Berlijn uitgestapt met kleeren, die zij reeds onder den uitgetrokken rok droeg en die de heer Staal niet gezien heeft," meende de commissaris.

Maar het opengebrokegeldkistje dan? . . . Dat was onbegrijpelijk; daarvoor wist niemand een verklaring.

Alle drie zween. Rechter Becker zat in zijn stoel met de handen onder het hoofd.

Hoffmann herinnerde zich de woorden van den geheimen politie-agent Lehnert, die gezegd had:

„Misschien zijn alle wegen, die men tot dusverre gevolgd heeft, verkeerd; het is misschien een internationale misdadiger, waaraan wij niet denken; misschien is het wel John Raffles — — —"

De heer Becker verbrak het stilzwijgen en zei:

„Misschien wilde de dief ons op een dwaalspoor brengen."

Hoffmann schudde het hoofd.

„Al is dat ook mogelijk, dan wil ik dat toch in dit geval niet gelooven.

„Ik ben ervan overtuigd, dat de dief het kistje niet openen kon."

„Maar hij had toch de sleutels."

„En ge kunt mij toch niet tegenspreken, dat een dief, die de sleutels heeft, niet met geweld gaat openbreken — — —"

Toen Becker, nadat dit onderhoud was afgelopen, alleen in zijn bureau achterbleef, stak hij een sigaar op en keek naar de opstijgende rookwolkjes.

Wanneer de dief het kistje niet opensluiten kon, dan was de onbekende dame de dievegge niet, zooals hij dadelijk had vermoed en. daardoor ondervond Becker een gevoel van bevrediging.

Maar de oplossing van het raadsel werd daardoor geen stap nader gebracht.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Naar de schoone Emma.

Hoffmann had zich voorgenomen zich nog nader op de hoogte van de erfeniskwestie van Wendland te stellen en begaf zich naar den advocaat van den overledene, om daar de noodige informaties te verkrijgen.

Dr. Lenthold, advocaat, las hij op het naam bord aan het deftige huis in de Kurfurstenstrasse. Hij beklom de met zware tapijten belegde marmeren trappen, schelde aan en vroeg naar den advocaat.

Hij ontmoette een buitengewoon vriendelijk heer; Dr. Lenthold was de vriend en de administrateur van het vermogen van dr. Wendland geweest en kon daardoor de beste informaties geven.

„Ja, een testament heeft mijn overleden vriend helaas niet nagelaten," antwoordde hij op Hoffmanns vraag, „anders zou het geld vermoedelijk tot betere doeleinden aangewend zijn. Nog kort voor zijn dood spraken wij eenige keeren over een testament, dat hij ten voordeele van eenige liefdadige instellingen wilde maken.

„Hij had groote idealen. Zijn dood kwam helaas snel en onverwachts."

„Ik vraag verschooning voor mijn wellicht onbescheiden vraag," sprak Hoffmann, „doch

waarom heeft de heer dr. Wendland eigenlijk zijn vermogen niet aan zijn bloedverwanten vermaakt?"

„Omdat er geen bloedverwanten waren," luidde het antwoord. „Dat wil zeggen, naaste bloedverwanten."

„Ik bedoel broeders of zusters, familie had hij in het geheel niet, daar hij ongetrouwd was.

Het zijn zeer verre bloedverwanten, wien de erfenis ten deel valt, indien de steenen — de diamanten teruggevonden worden."

„Wanneer dus de steenen, ik bedoel de diamanten, — want daaruit bestaat voor het grootste gedeelte het vermogen van den overledene, — teruggevonden worden, dan erven alleen de zeer verre bloedverwanten en naar ik meen te weten, zijn daaronder eenige minder gewenschte elementen. Het is jammer, want als de overledene nog één woord zou kunnen zeggen, werd alles, zoo goed als zeker, aan liefdadige inrichtingen vermaakt. Dat weet ik zeker."

Commissaris Hoffmann vond dat alles heel interessant, maar constateerde voor de zoveelste maal, dat het hem geen stap nader tot zijn doel bracht.

Hij nam afscheid en vertrok.

Hij was in gedachten door de Kurfurstenstrasse gewandeld, tot aan het plein, liep toen tot aan de kerk en ging de Kantstrasse in.

Het was reeds avond geworden. De groote lampen die in het midden der straten hingen verspreidden hun wit licht en verlichtten de trottoirs en den rijweg, terwijl ook in de uitstallkasten het licht ontstoken was.

De commissaris liep tot aan het huis, dat nummer twintig droeg, en keek om. Aan den anderen kant, voor een heerenkleedingsmagazijn, stond een tamelijk groote heer, die door zijn kleeding bewees dat hij er een anderen smaak om zich te kleeden op nahield dan de modeplaat, die hij aandachtig beschouwde.

Hij zag er uit als een provinciaal. Plotseling liep Hoffmann naar hem toe en ging naast hem staan.

„Wel, Lehnert, al wat ontdekt?”

„Neen, mijnheer de commissaris, volstrekt niets. De heer Staal is nog thuis”, antwoordde bedaard de geheime politie-agent, niet in het minst er over verwonderd, dat zijn superieur zoo onverwacht naast hem stond.

Hoffmann kon door een spiegel, die in de etalagekast was aangebracht, het tegenoverliggende huis zien. In een zijkamer op de tweede étage brandde licht.

Daar woonde Staal, dat wist hij nog van zijn bezoek bij mevrouw Smit. Daar hij niet voor den winkel wilde blijven staan, ging hij een lunchroom binnen.

Van uit dit venster kon hij het huis, waarin Staal woonde, nauwkeurig in het oog houden. Zoo zat hij minstens twee uur. Toen ging het licht in Staal's kamer eindelijk uit.

Na eenige minuten werd de deur geopend en kwam de verwachte naar buiten.

Hij ging naar het station van den dierentuin, en op een kleinen afstand volgde hem de geheime politie-agent.

Ook commissaris Hoffmann sloeg dezelfde richting als Staal en sloeg hem scherp, doch onopgemerkt gade.

De persoon, die voor hem liep, was een tamelijk slanke, groote verschijning, flink, en zeer elegant gekleed. Hij schreed kalm voort, zonder een bijzondere opmerkzaamheid aan straten en huizen te schenken.

Zijn gelaat was tamelijk smal en de zwarte knevel gaf het een eenigszins stroeve uitdrukking.

Zijn geheele verschijning verried iets vastberadens.

Bij de halteplaats van den electricen spoorweg bleef hij staan en wachtte.

Eindelijk stapte hij in een wagen, die naar de binnenstad ging, en, om hem goed in het oog te kunnen houden, stapte Lehnert op het

voorbalcon, terwijl Hoffmann in een auto volgde.

Bij de Friedrichstrasse, waar om dezen tijd het Berlijnsche nachtleven begint, stapte Staal uit en begaf zich tusschen de menigte, die met zooveel verschillende doeleinden hier komt.

Vreemdelingen en provincialen, die iets zien en zich vermaken willen, opzichtig gekleede vrouwen, die bereidwillig aan het pretmaken deelnemen, zakkenrollers, waarvoor hier een goede gelegenheid is om hun metier uit te voeren, winkelbedienden, straatventers die schreeuwend couranten, lucifers en andere waren te koop bieden, al deze verschillende lieden dringen hier te zamen of verdwijnen in lokalen, waar anderen weer uitkomen en zich op hun beurt tusschen de voorbijstreamende menigte begeven, die beschenen wordt door het schitterend witte licht der electriche lampen.

Het was moeilijk hem voortdurend in het oog te houden en als men hier iemand verloor, dan was het niet gemakkelijk hem terug te vinden.

Staal scheen doelloos rond te wandelen.

Verscheidene malen ging hij een eind terug, daarna ging hij een der koffiehuisen binnen, die onder de linden haar gastvrije poorten geopend hielden en waar door een strijke muziek werd gemaakt.

De beide beambten, commissaris Hoffmann en politie-agent Lehnert, volgden hem ook hier en namen op een tamelijken afstand van hem plaats, maar zoodanig, dat zij hem goed in het oog konden houden.

Er was niets bizonders aan hem te bemerken en evenals hij gekomen was, verliet hij na een poos het lokaal ook weer alleen.

Wederom begaf hij zich tusschen den stroom der menschen in de Friedrichstrasse en wandelde tot aan een plaats waar het gedrang ophield en de straten steeds stiller werden; waar het geraas der groote stad meer en meer vermindert en waar men weer bemerkt, dat het nacht is.

Staal liep voortdurend rechtuit, totdat hij eindelijk aan een zijstraatje kwam, dat hij insloeg.

Daar ging hij een kroeg binnen. Lehnert kwam van den anderen kant der straat en ontmoette Hoffmann.

„Mijnheer de commissaris,” zei hij, „het is noodig, dat hij daar in het oog wordt gehouden, maar het is beter, dat ik dat niet doe, omdat men mij daar kent.

„Ik vrees dat men zijn attentie op mij zou vestigen en dan wordt het moeilijker, hem te bespieden, omdat hij dan voorzichtiger wordt.”

„Blijft gij maar buiten,” antwoordde Hoffmann, „en houd het huis goed in het oog.

„Als het noodig mocht zijn, zal ik een teeken vegen, kom dan ook naar binnen; het zal voorloopig voldoende zijn, dat ik alleen naar binnen ga, want mij kent men hier niet.

„Ik ben nieuwsgierig om te weten, of het er Staal alleen om te doen is, het Berlijnsche leven aan te zien, dan wel of hij misschien zaken te doen heeft.”

Lehnert haalde de schouders op en Hoffman ging het lokaal „De Schoone Emma” binnen.

Een onaangename atmosfeer kwam hem tegemoet, een lucht van spijzen, tabak, bier en jenever en van warme menschen.

Hij moest daaraan eerst eenigszins gewennen. Men kon nauwelijks iets zien door den damp der sigaren en sigaretten.

De rook hing zwaar over de lampen en breedde zich uit over de hoofden der gasten, zoodat men de menschen allen in een nevel gehuld zag.

Van een der tafels hoorde men luid gelach om een grap, die een der aanwezigen verteld had; uit een der hoeken kwam het gejengel van een ontstemde piano, waarbij iemand met heesche stem zong.

De „schoone Emma”, groot en dik, in een japon met korte mouwen gekleed, die buitengewoon dikke armen onbedekt liet, met een rood en opgezet gelaat, waarop de sporen der onzedelijkheid te zien waren, beheerschte met een grove stem de gasten van haar lokaal, die allen stamgasten schenen te zijn en elkander kenden.

Staal ging langzaam naar de dichtbezette tafeltjes; de daaraan zittenden keken hem nieuwsgierig aan, totdat hij een leegen stoel vond en daarop ging zitten.

Het scheen alsof deze menschen, waarbij hij door zijn kleeding afstak, hem niet bijzonder aantrokken. Hij bestelde iets bij den kellner, stak een sigaret op en keek onderzoekend om zich heen, alsof hij iemand zocht.

Ook Hoffmann trok de opmerkzaamheid der aanwezigen.

Van alle kanten werd hij met nieuwsgierige blikken begroet.

De commissaris zag daar menigeen, wiens gelaat hem bekend was uit het foto-album der misdadigers.

Een jong meisje met geblanket gelaat kwam nu binnen, keek rond alsof zij iets zocht en ging, toen zij geen andere plaats vond, naast Staal zitten.

Met de vrijpostigheid van jonge meisjes van dit soort, verzocht zij hem, haar iets te laten drinken.

Hij knikte toestemmend.

Het scheen Hoffmann ten minste zoo toe, want hetgeen er gesproken werd, kon hij niet

verstaan, omdat het rumoer om hem heen te groot was.

Staal liet zich niet verder met het meisje in, niettegenstaande zij meermalen probeerde, een gesprek met hem aan te knooien.

Eindelijk kreeg zij gezelschap.

Een jongmensch van ongeveer acht-entwintig jaar, die juist in het lokaal gekomen was en naar alle kanten had uitgezien, ging naar de tafel en naast het meisje zitten; hij groette haar en scheen haar minnaar te zijn.

De jonge man was lang en mager, maar wat hij aan kracht tekort scheen te schieten, won hij aan ruwheid, die op zijn gelaat lag uitgedrukt.

Hij keek Staal brutaal aan, maar deze lette niet op hem.

De minnaar scheen jaloersch te zijn en vermoedde waarschijnlijk, dat de vreemdeling hem concurrentie had aangedaan.

Daarbij gevoelde hij, dat hij, wat het uiterlijk betrof, sterk in de minderheid was, want de persoon van Staal stak zeer gunstig af bij zijn eigen gestalte en het gelaat van Staal was veel beschaafder, terwijl het onderscheid van kleeding het verschil nog grooter maakte.

Maar al deze dingen hadden den jongen man misschien niet zoo verdrotten, wanneer hij niet gevoeld had, dat ook het meisje het grootte onderscheid wel bemerkte.

Buitendien scheen zij deze gewaarwordingen onder woorden te brengen en dat gaf aanleiding tot een steeds heftiger woordenwisseling tusschen die twee.

Staal zat er bij met een onbeweeglijk koud gelaat.

Nu volgde een scène die zóó snel werd afgespeeld, dat Hoffmann, die alles gevolgd had, niet eens had gemerkt hoe het begonnen was.

Het meisje scheen zich niet dadelijk te willen onderwerpen aan de wenschen van haar minnaar, waardoor deze nog meer opgewonden werd.

Hij overlaadde haar met een vloed van scheldwoorden en toen zij hem wilde antwoorden, hief hij zijn hand op en gaf haar een slag in het aangezicht.

Zij begon te gillen en reeds hief hij weer zijn vuist op — toen, als uit den grond verrijzende, een vreemdeling voor hem stond.

Hij pakte de hand van den jongen man beet, die verschrikt opkeek, maar dadelijk de hand in zijn zak stak en daaruit een mes trok.

De commissaris was opgesprongen; gereed om in te grijpen, hetgeen echter overbodig scheen.

De vreemde hield de hand van den jongen man nog steeds vast.

Hij vertrok geen spier van zijn gelaat en

zijn donkere oogen keken den andere aan alsof zij hem wilden doorboren. Onder deze bliken verloor de jonge man alle wilskracht, viel op een stoel neer en keek den vreemdeling voortdurend aan; deze liet hem niet los, noch met de hand noch met de oogen.

Het was een merkwaardig schouwspel.

Het meisje stond daarbij zonder eenig geluid te geven.

Eenige gasten waren reeds opgestaan en de waard, de echtgenoot van de „schoone Emma”, een reuzengestalte, naderde reeds om vrede te stichten.

Toen liet de vreemdeling de hand plotseling los, zette zijn hoed op, wierp den kellner een geldstuk toe en vertrok.

Ook Staal ging onmiddellijk na den vreemdeling heen.

Het gelaat van den vreemde getuigde van een zóó ijzeren wilskracht dat niemand gedurfd had het te wagen hem te beletten om heen te gaan.

Ondertusschen had ook Hoffmann betaald en was vast besloten, deze twee verder in het oog te houden.

Hij moest langs de tafel, waar de scène was voorgevallen.

Toen hij daar, tusschen tafels, stoelen en menschen doordrong en het gelaat van den jongen man zag, bemerkte hij, dat de aanrander van het meisje op een stoel zat, en sliep.

Dat was zulk een geweldige sensatie voor den commissaris, dat deze eerst niet wist wat te doen, te blijven of den vreemdeling na te gaan, terwijl hij toch ook Staal niet uit het oog mocht verliezen.

De commissaris snelde het lokaal uit, om Staal te volgen, die op zijn gemak langs de straat liep.

Lehnert volgde hem op eenigen afstand aan de overzijde der straat.

Hoffmann gaf hem een teeken en de geheime agent van politie kwam naar hem toe.

„Keer dadelijk naar de kroeg terug, Lehnert,” zei hij, „en informeer wat er zoo even gebeurd is. Schrijf de namen op van de personen, die aanwezig waren en tracht gewaar te worden, of en met wien de vreemdeling daar bekend is en wat hij wilde.”

„En Staal?” vroeg Lehnert.

„Dien neem ik voor mijn rekening. Tracht nauwkeurig met alles op de hoogte te komen en deel mij morgen vroeg, voor ge in dienst gaat, alles mede.”

De beambte ging onmiddellijk terug om de opdracht uit te voeren, terwijl Hoffmann Staal in het oog hield.

Staal scheen echter genoeg te hebben van de avonturen van dezen dag; hij stapte in een

taxi en reed naar huis. Hoffmann kwam in een andere auto achteraan.

Toen de commissaris eindelijk had ingezien dat zijn zending voor heden was afgelopen, richtte hij zijn schreden naar zijn woning. In gedachten verdiept ging hij door de stille straten.

Het was doodstil om hem heen en hij lette op niets.

Zijn gedachten hielden zich slechts bezig met hetgeen er dien dag gebeurd was.

Hij zag nog duidelijk de scène voor zich — den opgeheven arm van den jongen man en tegenover dezen het stalen masker van den vreemdeling.

En daarna zag hij, hoe de jonge man moedeloos werd onder de macht van dezen blik.

Waar toch had hij dezen vreemdeling reeds vroeger gezien? —

Plotseling schrok hij:

Zou dat misschien de raadselachtige onbekende, John Raffles zijn?

Zou die te Berlijn vertoeven?

En verder — — — waarom was hij naar zulk een kroeg gegaan, welke hij nauwkeurig scheen te kennen?

Wat had hij daar te zoeken? —

Commissaris Hoffmann was den volgenden dag reeds vroegtijdig op zijn post.

Hij bladerde wederom in de processen-verbaal om eenig verband tusschen de verschillende dingen te zoeken.

Wat was dat nu gisteren weer voor een geschiedenis?

Zou zij misschien eenig licht brengen in de geheimzinnige zaak?

Misschien — — — —

De geheime politie-agent Lehnert meldde zich aan.

Hoffmann keek op. „Wat hebt ge?”

„Eigenlijk niets, mijnheer de commissaris. In het lokaal, waar u gisteren waart, kent niemand den vreemdeling. Hij was er voor den eersten keer. Men wist ook niet op wien hij wachtte en evenmin wat hij er zocht.”

Hoffmann schudde het hoofd.

„Dat is om krankzinnig te worden.

„Kan men dan in het geheel niets meer gewaar worden? Wat was dat dan voor een twist tusschen den jongen man en zijn meisje?”

„De jonge man, dien ik ook gezien heb, was jaloersch geworden, verder niets.

„Het eenige, wat mij vreemd voorkwam was, dat hij sliep — ik weet niet, hoe het gekomen is, ik ben er niet bij geweest, maar toen ik binnenkwam, sliep hij nog en men had moeite om hem wakker te krijgen.

Na zijn ontwaken was hij voortdurend nog in een droomtoestand; ook nadat hij reeds

wakker was geworden, was hij toch nog niet geheel normaal."

"En wat denkt ge, waardoor dat gekomen is, Lehnert?"

"Ja, dat weet ik niet goed, omdat ik bij het voorafgaande niet aanwezig was; maar toen men mij de geschiedenis vertelde, kwam er dadelijk een idee bij mij op; ik dacht dat hij, zooals Staal in den trein, in de kroeg gehypnotiseerd is."

Beiden zwegen. Weder gingen alle gebeurtenissen Hoffmann door het hoofd, hij wendde al zijn scherpzinnigheid aan om nu eenigen samenhang te vinden.

Maar tevergeefs!

Bestond er misschien eenig verband tusschen Raffles en Staal?

Waren zij bondgenooten?

"Wel, Lehnert, wat denkt gij? Zouden die vreemdeling en Staal bondgenooten zijn?"

Hoffmann zette zijn meening hieromtrent uiteen.

"Onmogelijk is dat niet, mijnheer de commissaris," antwoordde Lehnert; „maar waarom zou Staal daaraan behoefte hebben?"

"Het zou toch vreeselijk onvoorzichtig van hem geweest zijn, iemand zijn geheim mede te deelen."

"Maar als hij hulp noodig had?"

"Om de steenen te stelen? Zonder hulp ging dat toch veel eenvoudiger."

"Dat is waar, maar misschien had hij een heler noodig, die de steenen moest verkoopen, of iemand die ze voorloopig voor hem verborg?"

Het werd weer eenige minuten stil en de beide mannen dachten na.

"Er zijn zooveel gevallen mogelijk", ging Hoffmann voort, „dat ik waarlijk niet weet — kunnen niet even goed ook Staal en de onbekende dame elkander in de hand gewerkt hebben?"

"Wie weet?"

"Wat is in deze zaak onmogelijk en wat is waarschijnlijk?"

Lehnert wist op deze woorden geen antwoord te geven.

"En toch moeten wij het te weten komen," zei Hoffmann beslist.

"Indien wij eerst maar genoegzame bewijzen hadden, dat Staal in den diefstal betrokken is, dan konden wij hem ten minste arresteeren, maar ik vrees als wij dit te vroeg doen, dat het dan op niets uitloopt. Als hij meent vrij te zijn, kan hij zich zelf gemakkelijk verladen.

"Let er nauwkeurig op Lehnert, wie het huis van Staal binnengaat, of hij bezoeken ontvangt. Als hij uitgaat, moet ge hem fotografeeren. Maak eenige moment-opnamen! Men

kan niet weten of men de portretten niet noodig heeft."

De Commissaris bleef met zijn gedachten alleen. De onzekerheid bracht hem tot wanhoop. — Het eene oogenblik was hij er vast van overtuigd in Staal den dader gevonden te hebben; een oogenblik daarna wierp hij deze gedachten weer van zich af.

Welke pogingen tot ontdekking kon men nu nog aanwenden?

Zou hij trachten een beroep te doen op de medereizigers in den trein?

Misschien had de een of ander, die in den trein van den veertienden Maart gezeten had, iets bijzonders opgemerkt; misschien had ook een der medereizigers iets buitengewoons kunnen ontdekken aan het gedrag van een der anderen.

Maar het volgende oogenblik bedacht hij, dat het daarvoor waarschijnlijk wel te laat zou zijn. Hoeveel van de reizigers, die in den bewusten wagon hadden gezeten, zouden iets opgemerkt hebben, dat voor hem van belang was? En hoeveel van die reizigers zouden zich op het oogenblik nog te Berlijn bevinden en dan... hoeveel van de opgeroepenen zouden verschijnen? Zakenlieden voelen gewoonlijk er niet veel voor zich met dergelijke aangelegenheden te bemoeien, als zij er buiten kunnen. Wat hebben zij er aan en het kost gewoonlijk veel tijd?

Neen, daaraan viel niet te denken.

Hij wist, dat men langs dien weg weinig bereikte. Hij wist dat door jarenlange ondervinding en zuchtte.

De commissaris had gehoopt, dat de politie te Amsterdam hem nadere opgave omtrent Staal zouden zenden, maar ook van daar had hij nog niets naders omtrent den verdachte vernomen.

Het scheen niet gemakkelijk te zijn, eenige bijzonderheden omtrent hem gewaar te worden; daarom wilde Hoffmann in elk geval nog eens naar Amsterdam telegrafeeren.

Toen hij de trap afgang ontmoette hij Staal, die waarschijnlijk naar hem toe wilde.

"Zoo, mijnheer Staal, ge komt zeker om te hooren of wij iets naders weten?" vroeg hij met een bitter lachje. „Ge komt nog wat te vroeg."

"Weet u dan nog niets?"

"In het geheel niets — dat zou een beetje te veel of te weinig gezegd zijn, zooals ge dat wilt opvatten; wij hebben een spoor, dat ons, naar wij hopen, tot het doel brengt; iets naders mag ik u daaromtrent niet mededeelen."

"Zoo, dan toch ten minste een spoor, mijnheer de commissaris," antwoordde Staal; „als dat spoor de opheldering dan maar brengt! U

kunt wel denken, dat mijn toestand verre van aangenaam is."

"Ja, natuurlijk", antwoordde de aangesprokene eenigszins verstrooid en om maar iets te zeggen, vroeg hij:

"Blijft u nog lang hier?"

"Daarvoor kwam ik juist hier, mijnheer de commissaris; ik woon niet meer aan hetzelfde adres, ik heb een kamer gehuurd, omdat ik vooreerst Berlijn nog niet verlaat. Ik hoop te kunnen blijven totdat de dader gevonden is — ik heb verlof van mijn firma gevraagd en ook verkregen. Ik ben in den laatsten tijd zeer zenuwachtig en daarom wilde ik mij den tijd ten nutte maken, om een kuur te ondergaan.

Daar het mogelijk is, dat ik nog eens voor u verschijnen moet, wilde ik mijn nieuw adres — — —"

"Ja, ik verzoek u daarom."

De commissaris haalde zijn zakboekje te voorschijn en noteerde het adres.

Toen ze een oogenblik daarna beiden op straat gekomen waren en Staal reeds afscheid wilde nemen, zei Hoffmann:

"Wacht nog een oogenblik, mijnheer Staal, het valt mij juist in, een vraag — — —"

"Met genoeg", gaf Staal ten antwoord.

"Kent ge misschien een zekeren Raffles, Londen — — —?"

"Raffles?" herhaalde Staal en dacht na.

"Ja, John Raffles — — — het is intusschen een weinig belangrijke zaak," voegde Hoffmann er aan toe.

"Wacht eens, de naam is mij zeer zeker bekend, al weet ik ook op dit oogenblik niet, waar ik dien gehoord heb.

"Maar gehoord heb ik hem zeker."

"Ach, maak u er maar niet zoo druk om, zooveel gewicht legt die naam voor mij niet in de schaal," zei Hoffmann en knoopte zijn handschoen dicht.

Een oogenblik later waren beide mannen gescheiden. De een ging rechts, de ander links. Maar commissaris Hoffmann schudde het hoofd.

Wat was dat nu weer voor een antwoord, dacht hij. Die Staal was toch beslist een onbetrouwbaar type. Waarom draait hij zoo om het antwoord heen. Want dat hij zich zoo vaag een naam zou herinneren, welke zóó algemeen bekend was, was iets ondenkbaars. Maar Staal was voorzichtig. Hij hield zich zooveel mogelijk van den domme, uit vrees van zich door het een of ander bloot te geven.

Het was duidelijk, dat Staal bij den commissaris een kwade beurt had gemaakt.

ZESDE HOOFDSTUK.

Heer of dame?

"Dus komt er toch eindelijk wat meer licht in de zaak."

Commissaris Hoffmann slaakte een zucht van verlichting.

Natuurlijk — directe bewijzen had men wel is waar nog niet, doch de onweerswolken pakten zich hoe langer hoe dreigender boven Staals hoofd te zamen.

Hoffmann floot een liedje voor zich heen, hetgeen hij in langen tijd niet met zulk een zelfvoldoening had gedaan, hij had een gevoel dat hij steeds ondervond, wanneer de uitkomst voor zijn ijverige bemoeiingen naderbij is.

Ja, ja, de uitkomst was nabij. Hoffmann was er zeker van overtuigd.

Nu zou de sluier worden opgeheven, het ge-

heimzinnige, dat tot dusverre verborgen was gebleven; zou men eindelijk ontdekken.

Het was hem thans geheel en al duidelijk.

Staal en de onbekende dame waren medeplichtigen van elkander. Het kon niet anders.

De dame was vermoedelijk de minnares van Staal, en deze was met den buit er van door gegaan.

Waarheen?

Dat wist men nog niet, doch ook dat zou spoedig opgehelderd worden.

"Ik reken daarbij op uw medewerking mijnheer Staal," mompelde Hoffmann zegevierend in zich zelf.

"Wij zullen den kerel wel spoedig onschadelijk maken."

Hij greep naar den brief van de Amster-

damsche confectiefirma, die eindelijk gekomen was, nadat hij er reeds met ongeduld op had gewacht, want deze brief kon misschien klaarheid in de zaak brengen. Hij opende nu haastig den brief en las:

Aan het Hoofdbureau van politie.
Berlijn.

In antwoord op uw schrijven van 17 Maart van dit jaar deelen wij u mede, dat de ons toegezonden rok niet volgens maat bij onze firma besteld werd, doch dat hij van een modelkostuum is, dat wij klaar uit Parijs betrokken.

Men kan helaas niet met zekerheid zeggen, wie de koopster was, daar de rok niet naar huis is gezonden, doch dadelijk werd meegenomen.

Een onzer dames meent zich tamelijk zeker te herinneren, dat de rok door een heer gekocht werd, van wien zij verklaarde dat de gestalte slank, van middelbare grootte was en dat hij een donker uiterlijk had. Hij moet een zwarten knevel gedragen hebben. Hij nam den rok in een taxi, waarmede hij gekomen was, dadelijk mede.

Hoe ver deze opgaven met de werkelijkheid overeenkomen, durven wij niet te bepalen, en wij deelen u dit — ondanks de geloofwaardigheid der dame — onder voorbehoud mede, daar de verkoop reeds ver over een maand geleden is en wij bij den grooten omzet in onze zaak niet precies alles kunnen onthouden wat er bij ons omgaat.

Met de meeste hoogachting,

GEBROEDERS DALLBORG".

P.S. Tegelijkertijd met dezen brief gaat de ons toegezonden rok terug."

Hoffmann had den brief met aandacht gelezen. Daarna legde hij hem boos ter zijde.

„Wel ja," bromde hij woedend voor zich heen. „Al weder iets onbegrijpelijks. Het is om uit je vel te springen! Wanneer men zoo iets leest, wordt het eenvoudigste weer gecompliceerd en het duidelijkste onbegrijpelijk!"

Eindelijk werd hij wat bedaarder, nam den brief weer ter hand en las hem nog eenmaal door. Hij schudde het hoofd, alsof hem iets duister bleef.

„Het is mogelijk", zoo berekende hij, „dat de opgaven der verkoopster valsch zijn, doch evengoed is het mogelijk, dat zij juist zijn.

Wanneer de omstandigheid zich voordoet, dat een heer een damesrok koopt — en nog

wel een dure — zonder dat de dame, waarvoor die rok bestemd is, meekomt en zonder dat de rok behoefte worden veranderd, wanneer verder de heer den rok onmiddellijk meeneemt — dat is zeker een bijzonderheid. Daarom zal de verkoopster het feit onthouden hebben.

In elk geval moest Hoffmann voorloopig aannemen, dat het gebeurd was, zooals de verkoopster had beweerd.

Wat volgde daaruit?

Welke reden had de koper, om een geëmaakte rok mee te nemen, zonder dat de persoon, waarvoor hij bestemd was, hem had gepast?

Kleeren passen toch niet maar zoo dadelijk, en bij zulk een duur stuk als waarvan hier sprake was, stelde men er zeker prijs op, dat het zou passen!

Vermoedelijk had men er gegronde redenen voor om de dame, waarvoor de rok bestemd was, niet in het publiek te vertoonen.

Of?

Ja, wat, of?

Hoffmann kwam op een geheel nieuw idee. Dit denkbeeld was eerder zonderling dan aangenaam, want het verschaft geen opheldering, integendeel — een nieuwe verwarring. Doch het idee was nu eenmaal daar en verontrustte hem:

Hoe zou het zijn, als de heer den rok eens niet voor een dame, maar voor zich zelf had gekocht? of misschien voor een ander, maar in elk geval voor een man!

Hoffmann geraakte bijna in de war door zijn eigen overpeinzingen, terwijl toch zijn gedachtengang werkelijk niet zoo geheel verkeerd was.

Als de onbekende dame eens een heer was? — — Daardoor zou de toestand geheel en al veranderen.

En was dat dan zoo onwaarschijnlijk?

Waren er dan geen vermoedens genoeg om tot dit besluit te komen?

De commissaris nam de stukken in handen, bladerde en zocht ijverig; hij hoopte dat zijn nieuwe gedachtengang verkeerd zou zijn.

Maar, terwijl hij diep in gepeins zat, werd hij gestoord door het bezoek van zijn vriend en collega, commissaris Wiemer.

„Wel, waarover peinst ge toch?" riep de binnentredende hem vroolijk toe.

„Zoudt ge niet liever met mij willen gaan dineeren? Het is daarvoor tijd en ik heb grooten eetlust."

„Zoo? Wel, dan ga ik mede, ik voel ook, dat ik honger heb. Ik heb mijn maaltijd ook wel verdiend.

„Ik heb zoo juist iets nieuws ontdekt".

„Hebt ge misschien ontdekt niet op het

rechte spoor te zijn? Wees maar gerust, dat gebeurt ook mij bijna iederen dag", zei Wiemer, die gaarne spotte.

"Nee, nee — zonder gekheid. Ik ben, in zake de diamantenkwesie, op een nieuw idee gekomen," ging Hoffmann voort, terwijl hij zijn jas aantrok.

"Kent ge de toedracht der zaak?"

"Wel ja — zoo goed alsof ik zelf de dief ware."

"Maak toch geen gekheid — zeg mij liever je meening. Ge weet immers dat, toen de diefstal plaats had, in de coupé een dame zat, van wie wij slechts een uiterst vaag signalement hebben.

"Ik ben van meening dat deze dame geen dame is — — —"

"Wat dan — — — misschien een bewoonster van de planeet Mars?"

"Nee — maar een heer!"

"Hoe komt ge op dat idee," vroeg Wiemer verbaasd. "Dat mag men toch zoo maar niet aannemen.

"Meent ge dan waarlijk, dat de gehypnotiseerde — hoe heet hij toch?"

"Staal!"

"O ja, meent ge dus, dat Staal niet kon onderscheiden of het een man of een vrouw was?"

"Jawel", zei Hoffmann, "dat vertrouw ik hem wel toe. Maar er zijn redenen voor mijn vermoedens en die zal ik u zoo meteen duidelijk maken."

Gedurende dit gesprek waren zij de straat op gegaan en richtten hun schreden naar een klein restaurant, waar beiden dikwijls gezamenlijk gingen eten.

Weldra zaten zij tegenover elkander aan een gedekte tafel, en bestelden hun maaltijd!

"Welnu, gij wildet mij immers bewijzen —"

"Juist," zei Hoffmann, en deelde den inhoud van den brief uit Amsterdam mede.

"Het is iets vreemds, wat daar in staat; maar het bewijst niet genoeg om je meening te staven", was het antwoord van Wiemer.

"Maar dat is nog niet alles. Staal zei, dat hij de dame voor een tooneelspeelster hield."

"Hoe is Staal tot de overtuiging gekomen, dat zij een tooneelspeelster was?"

"Uit het feit dat zij geblanket was!"

"Daarom behoeft men nog geen tooneelspeelster te zijn. Andere vrouwen doen dat ook wel, terwijl daarentegen niet alle tooneelspeelsters het doen."

"Maar als iemand iets te verbergen heeft, zooals bijvoorbeeld een gladgeschoren wang, dan moet hij zich natuurlijk blanketten.

"Meent ge dat niet ook?"

"Ik zal je wat zeggen", antwoordde Wiemer, "ik heb daarover in het geheel geen mee-

ning; je hebt er, geloof ik, plezier in om, misschien zonder dat ge het zelf weet, de meest ingewikkelde dingen te bedenken."

"O nee", zei Hoffmann, "dat niet, maar zulke gevallen zijn toch mogelijk. Meent ge dan, dat het nog nooit gebeurd is, dat een man zich verkleedde? En was het ook niet gemakkelijk onder de vrouwenkleeren nog die van een man te dragen, om hier te Berlijn, nadat men zich van de vrouwenkleeren had ontdaan, onbekend en zonder de aandacht te trekken, als man uit den trein te stappen?"

"Dat alles geef ik toe."

"Er is niets zoo vreemd of het kan voorkomen; dat weten wij immers door ondervinding."

"Maar het is bijna ondenkbaar, dat het een dame was, die onder haar bovenkleeren mannenkleeren droeg om zich hier als man te presentieren.

"Afgezien echter van al deze dingen meent ge toch, dat Staal in nauwe verbinding met den diefstal staat en daarom zou ik in jouw plaats vooral trachten mij van hem te verzekeren.

"Hij is, naar het schijnt, een geraffineerde kerel en als men niet ter rechter tijd de hand op hem legt, zal hij door de mazen ontsnappen en even spoorloos verdwijnen als anderen, die ge hebt kunnen nakijken — — —"

Hoffmann zweeg een tijdlang bij deze woorden van zijn vriend en ledigde zijn glas.

Er lag zeker veel waars in alles, wat zijn vriend gezegd had.

"Zoo gemakkelijk kan hij niet ontvluchten," zei hij ten slotte, "hij wordt voortdurend in het oog gehouden en ik ben van plan om nog eenige gegevens te verzamelen, om zeker te zijn bij mijn verder optreden.

"Het net wordt reeds dichter getrokken en ik geloof, dat hij mij niet ontglippen kan. Ik zal alle verklaringen, die ik verzameld heb, aan den officier van justitie ter hand stellen, zonder wiens bevel tot gevangenneming ik toch niets doen kan.

"Ook zal ik er op aandringen, dat Staal nog eens in verhoor wordt genomen.

"Hoe gaat het intusschen met jouw zaken?" Wiemer schudde het hoofd.

"Verbeeld je maar niet, waarde vriend, dat gij het alleen zijt, die den schuldige niet kunt krijgen; dat ken ik ook reeds lang."

"Daar heb ik nooit aan getwijfeld", gaf Hoffmann zijn vriend lachend ten antwoord. "Wie maakt het je lastig?"

"Als ik dat wist", bromde Wiemer, "dan zou ik hem zeker reeds lang hebben; maar ik weet het niet.

"De jonge man, dien ik moet opsporen, heeft

bij den bankier Kronstein ingebroken en ongeveer 100,000 mark in goud en papieren gestolen en schijnt daarvan nu goede sier te maken.

Nu, prosit — — — op je goede vangst! als het je mogelijk is, Raffles — — —"
„Prosit! Die vangt eerder mij! — — —"

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Vervolgd.

Staal werd nog eens voor den rechter geroepen. Dr. Becker wilde hem opnieuw een verhoor afnemen over zijn reisgenoot.

De vermoedens van den commissaris Hoffmann, dat men hier misschien met een verkleeding te doen had, gaven reden tot nadenken en misschien was de rechter in staat, van Staal iets te vernemen, dat aanleiding zou kunnen geven tot opsporing van den gezochten persoon.

Hoffmann zou bij dit verhoor tegenwoordig zijn en was op weg naar het gerechtsgebouw te Moabith.

Hij dacht na over de bijeenkomst van gisteren en meende tamelijk zeker van zijn zaak te zijn.

Hij was er in zijn gemoed van overtuigd, dat Staal zelf de dief was, althans medeplichtige was.

Hij had weliswaar gaarne nog meer bewijzen in handen gehad, maar het was te laat om die nog te verkrijgen, omdat hij vernomen had, dat Staal binnen twee dagen Berlijn wilde verlaten.

Hij moest nu vlug en doortastend handelen.

Hij moest tegen Staal optreden.

Hij wilde eerst het bevel tot gevangenneming van den officier van justitie in handen hebben en dat deze nu het bevel wel zou uitvoeren, was buiten twijfel.

Na alles wat er was voorgevallen, moest er nu tot gevangenneming worden overgegaan.

„Men mocht hem immers niet laten gaan.

„Het beste zal wel zijn hem kort voor zijn vertrek gevangen te nemen; misschien aan het station, voordat hij in den trein stapt!"

Hoffmann glimlachte bij dit denkbeeld.

De gedachte aan het oogenblik, waarop hij de hand op Staal's schouders leggen kon, was voor hem het hoogtepunt.

Dan zou wel spoedig blijken of hij de ware schuldige was of niet. Hoe vaak was het reeds niet gebeurd, dat de houding van een verdachte totaal veranderde als men hem arresteerde? Alleen de gedachte aan de gevangenis maakte aan hun overmoed een einde en vóór zij zich zelf goed rekenschap konden geven waren zij door de mand gevallen.

Of Staal misschien gisteren reeds achter-

docht koesterde, dat hem dit lot te wachten stond?

Hoffmann had Lehnert in de vroegte opgedragen, om Staal geen oogenblik uit het oog te verliezen en een tweede geheime agent van politie had de opdracht ontvangen om Lehnert te helpen.

Hoffmann stond voor het gerechtsgebouw. De tijd was hem spoedig omgevlogen.

Toen hij bij rechter Becker werd binnengelaten, was Straal daar reeds aanwezig; hij was even te voren gekomen.

„Ik heb u nog eenige vragen te doen, mijnheer Staal", zei de rechter.

„Er zijn eenige vermoedens bij mij opgekomen omtrent de dame, die, volgens uw opgave, in de spoorweg-coupé hypnotiseerde."

Staal boog beleefd.

„Wij geraakten namelijk eenigszins in twijfel", ging de rechter voort, „omtrent het geslacht dezer dame.

„De berichten, die de commissaris heeft ingewonnen, hebben dezen twijfel in het leven geroepen.

„Zijt ge er vast van overtuigd, mijnheer Staal, dat de bewuste dame — inderdaad een vrouwspersoon was?"

Staal, die door deze vraag verrast was, zette een verbluft gelaat.

Aan zoo iets had hij schijnbaar in de verste verte niet gedacht.

„Wat bedoelt u, mijnheer de rechter —?"

„Wel, ik meen, dat zij zich kon hebben verkleed. Zoo iets komt niet zelden voor."

„Zoo? — — — Ja — — — ja, maar ik kan mij niet voorstellen — — —"

Staal bedacht zich. Het scheen, dat hij eens wilde aannemen dat zijn reisgenoot een man was geweest; maar hij kon zich niet herinneren, dat er iets in den trein gebeurd was, dat zulk een vermoeden kon staven.

„Ik — — ik kan mij dat waarlijk niet voorstellen, maar als het zoo is, dan was de verkleeding zoo volmaakt, dat — — maar toch, toch — zoo iets kan ik mij niet voorstellen. De gedachte is zoo bespottelijk — — —"

„Neen, zoo heel bespottelijk als gij meent is ze niet. Zulke gevallen komen meer voor dan ge denkt.

„Er zijn immers ook zangers, die als dame optreden en met een falset zingen, en waarvan niemand zou denken, dat het mannen zijn.

„Het is niet verkeerd om deze zaak eens van uit dat oogpunt te beschouwen.”

„Nee, nee”, zei Staal, terwijl hij nadacht. „Misschien hebt u geen ongelijk.

„Ik heb zelfs geen oogenblik aan zoo iets gedacht en uw idee komt zoo onverwacht, dat ik mij daar eerst een weinig indenken moet.”

„Meent ge ook niet, dat gij gedurende de reis zoodanig onder den invloed van dezen persoon stond, dat een nauwkeurige waarneming van het uiterlijk van uw reisgezel u onmogelijk was?”

„Dat denk ik niet, omdat ik eerst tegen het einde der reis door haar gehypnotiseerd ben.”

„Maar het feit, dat de persoon u kon hypnotiseeren, bewijst toch een zekeren invloed dien hij op u uitoefende.

„Dat is in elk geval zeker — — —

„En bovendien bestaat er dan toch nog een invloed zonder hypnose.

„Ook zoo'n geval komt dikwijls voor.

„Hoe vaak gebeurt het niet, dat iemand zóózeer onder den wil van een ander staat, dat hij geen eigen wil meer heeft en niets meer is dan een werktuig in de hand van dien ander.

„Buitendien kan de verkleeding zeer volmaakt zijn geweest.

„Denk daarover eens goed na.

„Breng de dame zooveel mogelijk nauwkeurig in uw geheugen terug en bezin u goed, of u niet het een of ander opgevallen is wat een vrouw niet doet.”

„Nee, ik weet niets, volstrekt niets. Ik begriep ook niet hoe u op het idee komt dat deze vrouw een man is.”

„Denk nog eens nauwkeurig na en haal u de heele reis nog eens voor den geest.”

„Ik kan dat slechts moeilijk,” antwoordde Staal; „ik heb bijna alles, wat er gedurende de reis is voorgevallen, vergeten en wat ik er nog van weet, is zeer weinig en onduidelijk.”

„Ik verzoek u nog eenmaal u nauwkeurig te bedenken. Gij moet trachten u alles nog eens voor oogen te stellen. Begin er mee van den aanvang uwer reis af aan, u zoo mogelijk iedere kleinigheid te herinneren, ook wat u zelf misschien onbeduidend voorkomt en weinig met de zaak zelve te maken heeft.

„Wij willen trachten u te helpen, door u opmerkzaam te maken op iedere kleine bijzonderheid.”

Staal stond als hulpeloos.

„Ik weet het niet — — — ik kan niet,” zei hij op klagenden toon.

„Het zal wel gaan, wees maar kalm,” zei de rechter.

„Tracht maar eerst de dame in gedachten voor u te brengen en bedenk dan, hoe haar houding was.

„Stel u haar bewegingen voor, denk om haar stem, haar uiterlijk.

„Ge zijt toch een man en als man staat men tegenover een dame geheel anders dan tegenover iemand van hetzelfde geslacht, vooral wanneer deze dame elegant en ook mooi is.

„Dan let men toch op iedere kleinigheid omtrent haar figuur, op haar kleeding, op haar handen en voeten, op stem en gelaatsuitdrukken, op haar bewegingen — — —”

„Ik weet niets — — —”

„Had deze dame kleine en sierlijke voeten en handen, of waren ze misschien groot en breed?”

„Ze waren in elk geval niet buitengewoon groot.”

„Haar gelaat had misschien een meer verstandige uitdrukking dan anders bij vrouwen het geval is.

„Dat zou al iets zijn.

„U hebt ook beweed dat de dame geblancket was. Was zij misschien ook geschoren?”

Staal moest onwillekeurig lachen.

„Ik geloof het niet. Dat had ik toch moeten opmerken.

„Ik kon haar toch ook niet voortdurend nauwkeurig aankijken. Daarvoor had ik immers geen reden.”

„Kwam u het haar der dame niet verdacht voor?”

„Zag het er als echt uit of scheen het een pruik te zijn?”

„Men stelt toch in iets dergelijks belang bij een mooie vrouw.”

„Ik hield het voor echt, doch dit is geen bewijs. Het kan natuurlijk wel een pruik zijn geweest.”

„Wat voor een stem had zij?”

„Was het een zacht vrouwengeluid?”

De herinnering aan de stem der onbekende dame wekte nu ook bij Staal eenige achterdocht op, en hij begon een verkleeding niet voor onmogelijk te houden.

„De stem? — Die heeft mij reeds in den coupé bijzonder getroffen,” zei hij, „daar zij niet bijzonder diep was.

Zij had een vollen klank — ja de stem die was misschien het enigste aan haar, dat niet geheel vrouwelijk was?”

„Ziet ge, wij schieten al op.

„Hoe staat het met de bewegingen? Was zij zeer gracieus, zeer bewegelijk, of misschien hoekig en zelfs misschien een weinig lomp?”

„Nee, dat is mij niet opgevallen. Zij had

geen bijzondere vrouwelijke gratie, doch ongracieuus of hoekig — — neen.

„Ik zou ook niet weten, waarom men in dit geval aan een man mocht denken, behalve waar het de stem betreft. Deze stem —”

„Ik dank u, mijnheer Staal, wij zullen beproeven, het overige zelf te vernemen, en ik hoop, dat het ons spoedig zal gelukken.”

Staal nam afscheid, toen het verhoor geëindigd was.

Hij was gedurende dezen tijd zeer zenuwachtig en opgewonden geweest en maakte daardoor op den rechter en den commissaris den indruk van een buitengewoon zenuwachtig man.

De commissaris werd weder besluiteloos.

Tamelijk bedrukt nam hij afscheid van den rechter van instructie en bracht een onrustigen nacht door.

Hij had allerhande kwade droomen.

Dan eens vervolgde hij Staal in een wilde jacht, dan weder nam hij voor hem de vlucht, eenmaal vochten zij te zamen, en een anderen keer stond hij tegenover hem en kon zich niet verroeren. Hij wilde roepen en kon niet.

Doch plotseling was het Staal niet meer, dien hij zag en die hem strak aankeek als een pop, doch de raadselachtige vreemdelinge.

Toen ontwaakte hij.

Hij wreef zich de oogen en sprong op.

Een onverklaarbare onrust maakte zich van hem meester, en met groote haast werd hij er toe gedreven zich aan te kleeden en te gaan zien, of Lehnert op zijn post stond en Staal nog aanwezig was.

Waarom hij daartoe gedreven werd, wist Hoffmann zelf niet, doch er was iets in hem, dat hem niet met rust liet!

Hoffmann placht gewoonlijk zulke ingevingen te volgen, want hij wist, hoe dikwijls zij hem reeds van nut waren geweest.

Hij had een gevoel alsof de zaken een geheel andere wending namen —

Het was een koude, zeer trieste morgen. De mist legde een grijzen sluier over de huizen en voertuigen en over de menschen, die elkander reeds in de straten verdrongen, en die zich haastten in hun zaken of kantoren te komen. Kinderen liepen, met de schooltasschen op den rug of het boekenzeiltje onder den arm, naar de scholen, arbeiders gingen gedeeltelijk alleen, gedeeltelijk in troepjes, naar de fabrieken, naar het land — kortom, de groote stad was reeds ontwaakt, toen Hoffmann zijn doel in de Kantstrasse naderde, om zich van de ongegrondheid van zijn angst te overtuigen.

De geheime politieagent Lehnert stond op zijn post, liep op en neer, daarbij het huis, waarin Staal woonde, gestadig in het oog houdend.

Door den mist kon Hoffmann niet dadelijk Lehnert opmerken.

Maar toen zag hij hem plotseling vlak bij zich.

Hij gaf hem een teeken en ging een weinig verder naar een plaats, welke men niet door het venster van het huis kon zien.

Lehnert volgde hem daarheen en begroette zijn chef.

„Iets nieuws?” vroeg Hoffmann.

Het bericht van Lehnert was heel kort, er was volstrekt niets bijzonders voorgevallen.

Staal was gisteren den geheelen dag door een anderen geheimen politie-agent in het oog gehouden.

Hij had slechts eenige bezienswaardigheden der stad bezichtigd, museums en andere publieke gebouwen en had vervolgens eenige inkoopden gedaan, die hij naar huis had gebracht.

Toen had Lehnert zijn collega afgelost en de wacht overgenomen.

Doch ook des nachts gebeurde er niets bijzonders.

Staal ging nog naar een café, waar hij tot ongeveer middernacht bleef.

Van het café was hij onmiddellijk naar huis gegaan, hij bleef echter nog tamelijk lang op, want de lamp werd eerst tegen twee uur des morgens uitgebluscht.

Staal had den ganschen dag alleen doorgebracht.

En nu — Lehnert wees naar Staal's venster — scheen hij thuis te zijn en nog te slapen.

De jalouzieën van de vensters waren omhoog.

Hoffmann wilde den dienst van heden zelf overnemen.

Hij had het vaste voor gevoel, dat de komende dag interessant zou worden.

Het was de laatste dag, dien Staal te Berlijn zou doorbrengen, nu kon men nog iets belangrijks gewaar worden, en dan, morgen, wanneer hij juist met de reistasch in de hand, in den trein wilde stappen — — — dan zou hij de hand op zijn schouders leggen!

De commissaris moest tamelijk lang tevergeefs heen en weer loopen.

De jalouzie op de tweede étage, die hij onafgebroken in het oog hield, bleef hardnekkig gesloten.

De bewoner der kamer lag ditmaal bijzonder lang te bed.

Hij begon reeds te vreezen, dat Staal hem een poets had gebakken en ondanks de bewaking van Lehnert ongehinderd en onopgemerkt verdwenen was.

Men kon zich weliswaar op Lehnert verlaten, hij was handig en voorzichtig, doch Hoffmann hield zijn tegenpartij voor bijzonder geslepen, hij vertrouwde in deze zaak niemand's

oogen dan zijn eigen en stelde alleen vertrouwen in zichzelf.

Eindelijk, tegen half tien werden de jalouzieën in Staal's kamer omhoog getrokken.

De bespieder haalde weer kalm adem.

Nu moest hij spoedig naar beneden komen — in de veronderstelling, dat hij uitging, wat hij meestal om dezen tijd placht te doen.

„Hopenlijk komt hij spoedig”, dacht Hoffmann bij zichzelf, want het vooruitzicht, misschien den ganschen dag op de straat te moeten schilderen, beviel hem geenszins.

Dit vochtige mistige weer was ook minder aangenaam en verhoogde geenszins de liefde voor zijn beroep.

„Goddank”, ontsnapte zacht aan de lippen van den commissaris, toen tegen half elf de deur van het zoo angstig bespiede huis geopend werd en Staal naar buiten kwam.

Hij keek eenige keeren om en scheen in de richting van den diertuin te willen gaan.

Hoffmann, die zich aan den anderen kant der straat en ongeveer 50 passen achter Staal bevond, sloeg, langzaam slenterend, den kraag van zijn jas omhoog en met de beide handen in de zakken denzelfden weg in. Zij liepen zoo misschien honderd meter voort, toen de vervolgte zich plotseling omkeerde en terugging langs de straat in de richting naar Hoffmann toe, die natuurlijk kalm den ingeslagen weg volgde. Nu schreed Staal zeer dicht langs hem voorbij, en het kwam Hoffmann voor, alsof hij hem spottend had aangekeken. Doch hij wist het zelf niet juist.

Toen hij zich omkeerde, om te zien, welken weg Staal nu nam, zag hij hem naar een halteplaats van taxi's snellen en in een auto springen.

Hoffmann riep een toevallig voorbijrijdende ledige taxi aan en gebood den chauffeur, de door Staal in gebruik genomen taxi te volgen.

Het ging in een kalm gangetje naar den diertuin, waar zich de vervolgte liet heen brengen.

Eindelijk liet hij het rijtuig voor een der ingangen van den diertuin stilhouden, betaalde, kocht een entrébiljet en ging naar binnen.

Hoffmann deed hetzelfde.

Hij bleef nu op een behoorlijken afstand. Voorzichtigheid was aanbevolen. Zou Staal bemerkt hebben, dat hij vervolgd werd?

Het scheen bijna zoo.

De vorige scène had den ambtenaar ongerust gemaakt, en hij nam er zich voor in acht, om, hoe dan ook, de opmerkzaamheid van Staal te trekken.

Nu en dan bleef deze staan en bekeek met

aandacht de kooien en hokken, waar de dieren onder dak waren gebracht.

Somtijds bleef hij ook voor een hok staan en bekeek de zich daarin bevindende dieren — dat alles deed hij zoo kalm en rustig, dat Hoffmann weder aan de schuld van Staal ging twijfelen.

Zoo gedraagt zich niet iemand, die weet, dat men hem vervolgt. Hij keek ook geen enkelen keer om, hij deed alles onbezorgd.

Door een der andere uitgangen verliet hij kalm, zooals hij gekomen was, weder den tuin, nam buiten een auto en reed naar de stad, waar hij in eenige winkels kleine inkoop deed.

Hoffmann volgde niettemin hem overal.

Hij reed hem na, toen Staal van een rijtuig gebruik maakte, hij wachtte op de straat, totdat hij de winkels weer verliet, waar hij inkoop gedaan had, en eindelijk volgde hij hem ook in Café Bauer, waar hij in een hoek plaats nam en onopgemerkt vrijwel het gansche café kon overzien.

Staal bleef ongeveer een half uur zitten, dronk een kop koffie, rookte een paar sigaretten en keek de nieuwsbladen in.

Hoffmann had voor alle zekerheid onmiddellijk betaald, om tegelijkertijd met Staal te kunnen vertrekken.

Toen deze het koffiehuis verliet, volgde hij hem op een behoorlijken afstand. Nu viel het hem in het gewoel der Friedrichstrasse wat gemakkelijker, zelf onopgemerkt te blijven, doch het werd daardoor moeilijker de verdachte in het oog te houden.

Staal stapte nu weer in een auto bij een standplaats voor taxi's.

Hoffmann kon natuurlijk niet zóó dichtbij komen om te hooren, wat Staal sprak, en nu had hij hem zeer gemakkelijk uit het oog kunnen verliezen, want Staal stapte vlug in, en de auto zette zich onmiddellijk in beweging.

Vóórdat Hoffmann de standplaats had bereikt, kon, ja moest Staal's auto reeds uit het gezicht zijn en in het rumoer en dichte gedrang der rijtuigen, omnibussen en auto's in de drukke straat verdwenen zijn.

Gelukkigerwijze kon de commissaris snel in een voorbijsnellende auto springen en hij gaf den chauffeur bevel achter de auto A F 780 te blijven en die niet uit het oog te verliezen.

De vervolgte auto reed tamelijk snel. Handig zwenkte hij door de talrijke hindernissen der Friedrichstrasse en reed door de even zoo drukke Leipzigerstrasse.

Bij de kruising dezer beide straten, waar zoo gemakkelijk het verkeer gestremd wordt, werden de beide auto's wat van elkander gescheiden; die van Staal kreeg een kleinen voorsprong, die echter niet groot genoeg was,

om hem aan de scherpe oogen van Hoffmann te onttrekken.

Met groote handigheid laveerden beiden tusschen al de electriche trams, menschen en alle mogelijke vervoermiddelen door, waarvan de straten overstroonden.

Staal's chauffeur scheen zijn vak zeer goed te verstaan, hij reed met buitengewone snelheid naar de Potsdammer Platz.

Hoffmann reed voortdurend achter hem.

Opnieuw werden zij gescheiden.

En nogmaals werd de afstand grooter. Dáár — voor een oogenblik verdween de vervolgdde auto. Hoffmann boog zich ver voorover — ginds — ginds — hij had hem gelukkig weer ontdekt en gaf den chauffeur een wenk.

Zij hadden de Potsdammer Platz bereikt.

Een reusachtig gedrang.

De auto van Staal werd weder door een dozijn anderen verdrongen en was voor een oogenblik als verdwenen.

Juist bemerkte Hoffmann weer het bord A F 780, een wenk, en zijn auto vloog er achteraan. Het scheen bijna, alsof de beide chauffeurs wisten waarom het ging, zoo snel ontweek de eerste zijn vervolgers, met zulk een ijver reed de tweede hen achterna.

Plotseling draaide zich de chauffeur van A F 780 om en keek in zijn rijtuig, remde toen en reed zeer langzaam verder.

In een ommezien had Hoffmann hem met zijn auto bereikt.

Een spottend lachje speelde om den mond van den commissaris, doch het verdween onmiddellijk.

De auto, die Staal gebruikt had, was leeg.

Hoffmann greep zich naar het hoofd. Ook zijn chauffeur keerde zich om en keek hem versuft aan.

„Is dit wel de bedoelde wagen?" vroeg de man ontsteld.

Zij stapten uit en liepen eenige schreden terug, en de chauffeur wees op den achterkant, waarop het witte bord bevestigd was: A. F. 780. Dat kwam goed uit.

Hoffmann riep den anderen chauffeur, die zich omkeerde.

„Reedt u niet daar juist een heer met een zwarten hoed op en donkere, lange jas aan?"

De gevraagde keek hem wantrouwend aan.

„Ja", antwoordde hij aarzelend.

„Wij vervolgden dezen heer," ging de commissaris voort en toonde zijn politiepenning, die zijn functie aanwees.

„Zeg mij, waar is die heer uitgestapt?"

„Dat weet ik niet."

„Maar dat moet ge toch weten," sprak Hoffmann opgewonden. „Houd mij niet onnoedig op!

Waar is de heer uitgestapt?"

„Ik weet het niet, mijnheer de commissaris," antwoordde nu de chauffeur op zulk een oprechten toon, dat Hoffmann hem wel moest vertrouwen, „hij moet er reeds op de Potsdammer Platz zijn uitgesprongen, ik heb mij er zelf over verwonderd toen ik mij omdraaide en niemand in het rijtuig zag".

„Waarheen heeft de heer u bevolen te rijden?"

„Toen hij in de Friedrichstrasse instapte, gaf hij mij een tienmarkbiljet en zei mij, zoo snel mogelijk naar de Potsdammer Platz te rijden.

Als hij meer schuldig zou zijn, wilde hij het bijbetalen, beweerde hij.

Bij de Potsdammer Platz wees hij op een auto voor ons uit en zeide, dat ik daar achter moest blijven, daarom reed ik de Bellevuestraat in. Toen ik die bereikt had en mij omdraaide, was er niemand meer in mijn auto, en remde ik onmiddellijk."

Het scheen inderdaad geloofwaardig te zijn, wat de chauffeur vertelde. Hij had volstrekt geen reden om te liegen.

Wat moest hij nu doen?

Hoffmann overlegde een oogenblik.

Daarna betaalde hij zijn chauffeur en nam de taxi, welke Staal gebruikt had. Hij reed terug naar de Potsdammer Platz. Beiden, de commissaris en de chauffeur, keken goed uit of zij den vluchteling misschien te zien konden krijgen. Hoffmann zocht in alle groote cafés, vroeg de kellners, maar tevergeefs.

Hij telefoneerde naar het politiebureau en gelastte Lehnert om onmiddellijk naar het Potsdammer-station te gaan.

Daarna ging hij er zelf heen; hij hoopte Staal daar misschien te vinden.

Na verloop van eenige minuten was ook Lehnert daar aanwezig, dien hij naar het Anholter-station zond om daar de rechercheurs te waarschuwen.

De beide stations werden in alle hoeken doorzocht — maar zonder succes.

Staal was en bleef spoorloos verdwenen.

De politie werd nauwkeurig op de hoogte gebracht en haar werden portretten van den verdwenene ter hand gesteld.

Nadat dit alles gedaan was, zei Hoffmann tot Lehnert:

„Staal schijnt tot alles in staat, misschien gaat hij wel weder kalmpjes naar zijn woonplaats terug.

Maar zijn bagage moet immers nog hier zijn, want hij wilde eerst morgen vertrekken. Spoed u dus naar de Kantstraat, ik kom u spoedig na."

Zij scheidden.

Lehnert ging naar het westen, Hoffmann

naar het centrum der stad, naar het politiebureau.

Toen hij daar zeer opgewonden aankwam, wachtte hem daar een nieuwe en juist niet aangename verrassing.

Zoo juist was het bevel tot inhechtenisneming van Staal uitgevaardigd. Dus was de rechter van instructie thans ook overtuigd van de schuld van Staal. Waren er nieuwe aanwijzingen ontdekt?

ACHTSTE HOOFDSTUK.

De vlucht.

Dat was nu het toppunt, dat juist nu het bevel tot arrestatie was uitgevaardigd! Hoffmann had gaarne alles wat in zijn bereik was, stukgeslagen, het kookte in hem van woede. Hij veegde zich het heete voorhoofd af, waarop door de haast en opgewondenheid eenige zweetdruppels parelden, en viel uitgeput in een stoel neer.

Doch nu was er niet veel tijd tot overleg en nadenken, hij moest zich nu beheerschen.

Het was eigenlijk nog een geluk, dat men de vlucht van Staal dadelijk ontdekt had; als hij onmiddellijk vervolgd werd, kon hij niet ver weg komen.

Maar er was geen oogenblik te verliezen.

Men zond weer naar alle kanten telegrammen en telefonische berichten en aan alle spoorwegstations van Berlijn werd de politie op de hoogte gesteld, evenals die in de grensen en havensteden.

Staal's portret deed hierbij goede diensten en kon de gevangenneming van den vluchteling nu gemakkelijker maken.

Dit alles ging zeer spoedig in zijn werk en nu spoedde Hofmann zich naar de Kantstrasse.

„Het is wel eigenaardig", dacht hij, „dat het bevel tot gevangenneming juist uitgevaardigd werd, vijf minuten nadat hij ontvlucht is.

Hoe zou de schurk uit de auto gekomen zijn."

Dit wilde Hoffmann maar niet duidelijk worden en het was inderdaad ook een buitengewoon geval. Hij had hem bijna niet uit het oog verloren en toch niets bemerkt.

Ook de chauffeur had niets gezien en hetgeen hem nog het meest verwonderde was, dat de bestuurder der vervolgdte auto evenmin iets had gemerkt.

Hoe was dat alles mogelijk?

Hoe kon hem zoiets overkomen?

Maar van één ding was Hoffmann nu overtuigd, namelijk dat Staal zelf de dader was. Want waarom zou hij anders op deze manier gevlucht zijn?

Zonder twijfel had hij bemerkt, dat men hem bewaakte en dat Hoffmann hem vooral

dezen morgen nauwkeurig in het oog had gehouden.

De commissaris dacht over al deze dingen na, terwijl hij in den stadstrein zat, die hem naar het westen, vlak bij de Kantstraat bracht.

Hij liep snel het perron af en ging naar het huis, waar Staal gewoond had.

Lehnert was op zijn post; hij ging snel naar zijn chef toe, om hem mededeelingen te doen.

„Staal schijnt niet teruggekomen te zijn, er is ten minste niets te bemerken. Het venster van zijn kamer staat open en nu en dan ziet men een vrouw, vermoedelijk de hospita", zei hij.

„Goed, ik zal dadelijk naar boven gaan", antwoordde Hoffmann, „wij moeten den kerel in handen krijgen."

Hij ging daarop naar boven bij juffrouw Schmidt. Hoffmann moest reeds bij voorbaat lachen als hij aan het verbaasde gelaat dacht, dat de kamerverhuurster zetten zou, als zij hem herkende.

Hij schelde en zette een ernstig gelaat; zijn ambt eischte dat. Bij al de ergernissen en opwindingen, die hij heden reeds ondervonden had, viel hem dat ook niet zwaar. Hij hoorde iemand naderen en onmiddellijk daarna ging de deur open.

„Kan ik juffrouw Schmidt spreken?" vroeg hij.

„Dat ben ik zelf, waarmede kan ik u van dienst zijn?"

Daar de schemering reeds gevallen was, herkende zij hem niet. Hij noemde zijn naam en vertelde haar, dat hij commissaris van politie was; waarop zij hem eenigszins angstig verzocht binnen te komen. Zij begeleidde hem naar een kamer.

„Om 's Hemels wil, wat is er gebeurd?" vroeg zij verschrikt. Zij dacht misschien, dat het om haar te doen was.

De vrees voor de politie, die een woning binnentreedt, bestaat nog altijd onder het volk en vooral wanneer een commissaris komt!

De weduwe Schmidt beefde als een riet.

„Stel u maar gerust, juffrouw Schmidt, het is niet om u te doen", zei Hoffmann, die bijna

medelijden met haar gevoelde. „Ik kom om uwen commensaal, de politie zoekt hem.”

„O, mijn God”, jammerde juffrouw Schmidt, „dan heb ik zeker in mijn huis een misdadiger, misschien wel een moordenaar gehad!”

„Kom, zoo erg is het nu niet,” zei Hoffmann lachend.

„O, ol —!” kermde de dikke kleine vrouw; „o, dat besterf ik!”

Zij ging op de canapee zitten en kreeg het bijna op haar zenuwen.

„Dat mankeert er nog aan,” dacht Hoffmann en prees zijn gelukkig gesternte, toen hij merkte, dat hij een zakflacon met eau de cologne bij zich had, iets dat wel meer gebeurde, daar hem een dergelijk middel in zijn beroep nog al eens te pas kwam. Met behulp van wat van dit reukwater slaagde hij er in het goede, dikke menschje weer spoedig op streek te helpen, al was zij nog erg zenuwachtig en stonden de tranen haar in de oogen.

„Stel u toch gerust, juffrouw Schmidt,” zei hij tot haar. „Wees zoo goed mij eenige vragen te beantwoorden. Voelt ge u daartoe nu in staat?”

Zij knikte met het hoofd, nam haar zakdoek in de hand, die zij voortdurend te zamen kneep.

„Zeg mij, waar is de heer Staal?”

Zij had haar oogen nog steeds terneergeslagen en antwoordde nauwelijks hoorbaar:

„Hij is niet meer aanwezig; hij is heden in de vroegte vertrokken.”

„Zoo plotseling? Ik dacht dat hij eerst morgen vertrekken wilde; heeft hij u dat niet gezegd?”

„Ja, aanvankelijk was zijn plan ook om eerst morgen op reis te gaan. Maar hedenmorgen zei hij, dat hij brieven ontvangen had, waarin hem werd medegedeeld, dat hij wegens belangrijke zaken onmiddellijk moest vertrekken.”

„Heeft hij dan inderdaad brieven ontvangen?”

„Ja.”

„Heeft hij u gezegd, waar hij heen moest en met welken trein hij ging?”

„Neen, daar heeft hij niet over gesproken.”

„En heeft hij van ochtend zijn bagage gepakt?”

„Neen, die was reeds ingepakt.”

„Maar dan is het toch zeer eigenaardig; dan heeft hij ook zeker reeds gisteren of vroeger het voornemen gehad heden te vertrekken. Heeft dat uw aandacht niet getrokken?”

„Neen, want ik heb geen kwade vermoedens gehad; hij heeft het mij eerst hedenochtend medegedeeld.”

„Heeft hij u heden vóór zijn vertrek betaald?”

„Ja. Tot den laatsten pfenning.”

„En waar is zijn bagage gebleven?”

„Hij beweerde nog eenige boodschappen in de stad te moeten doen, maar zei, dat hij niet kon terugkomen. Hij zou een kruier zenden, die zijn bagage zou afhalen en naar het station brengen.”

„Is de kruier er geweest?”

„Ja, om twaalf uur.”

„Hebt u hem gevraagd naar welk station hij de bagage moest brengen?”

„Ja, maar hij gaf ten antwoord, dat hij dit niet mocht zeggen.”

„Is u dat toen niet vreemd voorgekomen?”

„Jawel, maar ik dacht, dat het mijnheer Staal niet meer bij mij beviel en dat hij ergens anders zijn intrek genomen had.”

„Hebt u het nummer van den kruier onthouden?”

Juffrouw Schmidt antwoordde ontkennend.

„Neen, daar heb ik niet op gelet; men heeft toch niet dadelijk kwade vermoedens.”

Hoffmann zweeg een oogenblik en dacht er over na, hoe men Staal nog in handen zou kunnen krijgen. Hij wist er niets op te vinden.

Hij moest zijn verdere werkzaamheden nu wel staken en woedend bromde hij in zichzelf:

„Nu zijn wij hem voorgoed kwijt. Nu weten wij evenmin de verblijfplaats van Staal als die van de dame.”

.....

John Raffles was intusschen weer te Londen in zijn gezellige woning teruggekeerd en zei tot Charly Brand, terwijl hij vergenoegd in zijn handen wreef:

„Zoo, zoo Charly, dat hebben we weer eens netjes opgeknapt. Het zijn weliswaar een paar vermoeiende daagjes geweest, maar ik heb ook plezier van m'n werk. Eén oogenblik, dacht ik, dat ik er bij zou zijn, namelijk toen ik in het café van de Mooie Emma, die ploert van een vent moest hypnotiseeren, om te voorkomen, dat er een ongeluk met Staal zou gebeuren.

„Ik moest namelijk nog uitvisschen of hij met de rest van de erfenis van dr. Wendland ook nog in connectie stond. Toen ik zag, dat dat niet het geval was, kon ik hem met een gerust hart laten schieten en ik hoop, dat die Berlijnsche commissaris er nog in geslaagd is hem te arresteeren.”

„Waarom hoop je dat?” vroeg Brand. „Was die Staal een smeerlap?”

„Nu, in ieder geval een dief, die zich de diamanten wilde toeëigenen, om er zelf goede sier mede te gaan maken. Toevallig dat ik het kon voorkomen, omdat ik van die erfenis-

kwestie op de hoogte was. Ik kon het niet aanzien, dat die twee millioen pond verloren zouden gaan aan onwaardige erfgenamen, waarvan de meesten het er binnen enkele jaren zouden doorlappen. Er waren maar een paar eerlijke en arme menschen onder en je begrijpt, die heb ik al lang schadeloos kunnen stellen."

"Hoe heb je de diamanten te pakken gekregen? Was daar veel gevaar aan verbonden en had ik je daarbij niet kunnen helpen? Ik heb nu misschien van mijn vacantie zitten genieten, terwijl jij in gevaar verkeerdet. Waarom heb je me niet verteld wat je van plan waart, dan was ik wis en zeker met je meegegaan naar Berlijn, in plaats van naar Zuid-Frankrijk, wat toch heusch geen haast had?"

"Och, wat zal ik je daarvan zeggen, Charly," antwoordde de Groote Onbekende. "Ik wist natuurlijk niet waarop mijn zending zou uitdraaien, maar ik ben nu toch oprecht blij, dat ik je welverdiende vacantie niet in de war heb geschopt, want gevaar is er niet bij geweest. Die Staal heeft het mij maar buitengewoon gemakkelijk gemaakt.

"Juist toen ik er over dacht hem met chloroform te verdooven, zooals ik dat wel meer heb gedaan door middel van een sigaret en dan de diamanten te stelen, iets dat in zekeren zin gevaarlijk was, want wanneer men den diefstal aan het station te Berlijn had ontdekt, dan zou het voor mij uiterst moeilijk zijn geweest met de steenen in mijn bezit weg te komen.

"Maar Staal was van plan, zooals ik je zei, de steenen zelf te stelen en hij wierp ze, in een vrouwenrok gewikkeld, uit het portier-raampje, op een oogenblik, dat ik mij even in de retirade had teruggetrokken.

"Ik onthield echter de plaats goed, waar dat gebeurd was, hypnotiseerde dien goeden Staal en stapte aan het eerste het beste station uit den trein.

"Nog geen uur later had ik het kistje in mijn bezit. Omdat het me te lastig was, het in zijn geheel mee te nemen, heb ik het op de plek zelf opengemaakt, een werkje van drie minuten en liet het met den rok en het dameshoedje, dat Staal uit den trein geworpen had, stiekum liggen.

"Ik ben direct naar Amsterdam vertrokken waar ik de steenen heb laten over slijpen en vanwaar ze me binnenkort zullen worden toegezonden. Toen keerde ik naar Berlijn terug totdat ik de zekerheid had, dat ik daar niets meer te verrichten had.

"En zoo zie je me weer hier.

"Heb jij veel plezier gehad, Charly?"

"Heel veel, Edward. Ik heb genoten," luidde het antwoord.

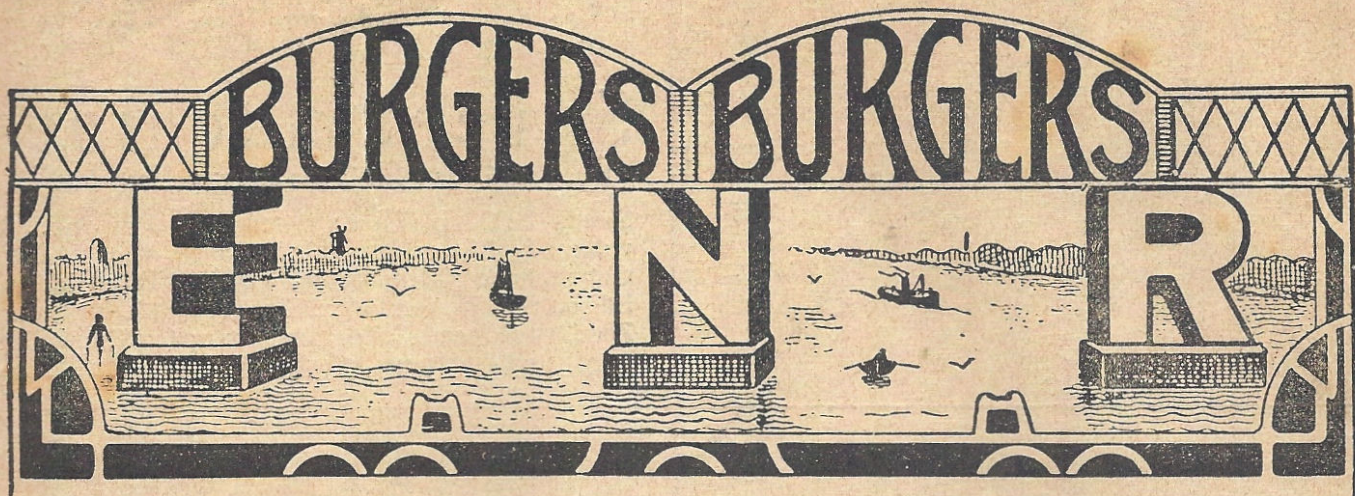
"Mooi! Ik ook!"

"En het Algemeene Vondelingenhuis voor Manchester zal óók gauw plezier hebben. Ze hebben me om een ondersteuning gevraagd. Ik zal ze twintig duizend pond sturen, dat kan van de erfenis van Wendland voorloopig wel af. Wat zeg jij Charly?"

De volgende aflevering (No. 68) bevat:

"De geheimzinnige vliegmachine".

HAARLEM, 6 Maart 1912.

Aan de Directie van de E. N. R.
voorheen H. Burgers.

MIJNE HEEREN,

Den 20 April 1900 betrok ik van Uwe fabriek een rijwiel tweede klasse; het is dus de volgende maand **twaalf jaar** geleden en nog nimmer heb ik eenig gebrek aan mijne machine kunnen ontdekken, niettegenstaande ik er in die reeks van jaren dagelijks gebruik van heb gemaakt en ik sinds Mei van het vorige jaar in Bloemendaal wonende, den afstand Haarlem—Bloemendaal minstens vier maal per dag afleg.

Het is mij een behoefte U dit ongevraagd mede te deelen, terwijl U desgewenscht van dit schrijven gebruik kunt maken, waar U zulks gewenscht acht.

Hoogachtend

Uw Dw. Dr.
MR. JOOST DE GRAAFF.